ANY XLV — 10 CÉNTIMS — Núm. 19486

LA PUBLICITAT

REDACCIÓ I OFICINES
PASSEIG DE GRACIA, 74, BAIXOS. —TELEF. 1151-A.

BARCELONA, dimecres, 14 de març de 1923

TALLERS D'IMPREMTA
CARRER DE BARBARA, 11 i 13.—TELEF. 1816

EDITORIAL

LA CATALUNYA PETITA

En els temps del regionalisme, i en molta gent dels primers temps del nacionalisme, passa una cosa extraordinària, incoherent, absurda: els catalans es planyén de la situació de Catalunya dins el règim unitari, dels danys que aquest causa, de la humiliació que representa, de la injustícia que enclou. Parlen dels atacs rancuniosos i de les mesures coercitives i unificadores, i de les escomeses constants contra els diversos aspectes de la nostra personalitat i els diversos factors de la nostra vida col.lectiva: dret, riquesa, llengua.

Peró després de tots aqueixos planys, quan sembla que lògicament vindrà una paraula de revolta moral, un gest de dignitat, un mot roent d'ira, aleshores ve una mena de cuplet cantant la pàtria espanyola, i la fraternitat de totes les regions, i la indestructible unitat de la pàtria... dels altres. No és això besar la mà que empunya el fuet? Es comprèn que mentre ells treballen per destruir la nostra pàtria nosaltres treballem per engrandir la seva? Es comprèn que mentre ells treballen per fer petita Catalunya nosaltres treballem per fer l'Espanya gran?

Menys admissible és encara que es parli per homes catanistes de la compatibilitat de múltiples pàtries. Cal pensar si és una bona obra el desfer la doctrina essencial d'En Prat de la Riba, el recular trenta anys en el moviment nacionalista català tornant-nos en plena època de regionalisme autèntic i tot per l'interès immediat de justificar els mancaments que alguns homes han realitzat. No pot ésser que oferim a l'Espanya gran com a present de noces tota la llarga obra feta en les darreres dècades dins la consciència dels catalans. No pot ésser que tornem a aquell principi sarcàsticament blasmat per En Prat de la Riba, segons el qual "per estimar la nació s'ha d'estimar la província o la regió". Es massa delicat i massa noble el tresor de la nostra ànima catalana, el tresor del nacionalisme essencial a què havem arribat a través de la decadència, perquè ara el posem en les balances d'una botiga política, i el donem per servir per les combinacions efímeres dels empostissats electorals i polítics. "Catalunya, petita o gran, és l'única pàtria nostra", va dir En Prat.

Sospitem de vegades que en el fons de la política de l'Espanya gran que alguns dels prohoms catalanistes han defensat, hi pot haver aquell mateix prejudici segons el qual Catalunya, la petita Catalunya nostra, petita territorialment i numèricament, és un camp massa reduit per a les grans feines polítiques, socials i económiques dels nostres temps, que en tancar dins Catalunya la nostra activitat ens enxiquim.

Hi ha comedians als quals només els agrada el treballar davant públics molt nombrosos, que troben que no són per ells les escenaris que no són molt espaiosos. Guardem-nos els catalans de fer com aquests cómics. Aquells polítics catalans que entren de ple a la política espanyola perquè troben que per ells Catalunya és una terra massa petita, demostren que no són veritables nacionalistes, demostren que l'amor a la nostra pàtria no el porten ben arrelat al cor. Es el mateix cas dels cómics que després d'haver-se fet un nom en l'escena catalana han desertat per a anar a buscar aquell públic del 60 ó 70 milions d'habitants. Es el mateix cas dels escriptors que després d'obtenir un prestigi, potser exagerat, escrivint en la própia parla, adopten l'idioma espanyol prenen les ales que diu que serveixen per volar entre continents. Es el cas mateix de l'artista que es considera incomprès ací i s'allunya de la pàtria maleint-la i calumniant-la.

Ni els polítics, ni el cómic, ni l'escriptor, ni l'artista, poden inferir aquesta ofensa a Catalunya. No pot dir ningú, per alt que sigui, que Catalunya és petita per ell. Catalunya és més gran que tots nosaltres plegats, és més gran que tots els orgulls i totes les ambicions i totes les individuals golafreries. Els catalans que yeuen Catalunya petita són uns pobres i menuts catalans.

La Política

Buenos Aires, febrer de 1923.

Dilectes compatricis:

Un grup de patriotes catalans ens havem constituit, sota la denominació de Llibertat, *Comitè Català, amb el propósit de treballar, dintre el máximum de possibilitats, per alliberar la nostra pàtria des de tant temps oprimida. Per tal d'assolir aquest venturós esdeveniment, principi i fi de la nostra existència, estem disposats a realitzar els sacrificis que calguin.*

Nosaltres albirem en l'horitzó de Catalunya una naixent claror redemptora que ben prest abrandarà tota la pàtria en un incendi colossal. Per a quan això s'esdevingui, els patriotes del Comitè Llibertat *ens hi volem trobar, si no en persona, almenys amb la nostra presència espiritual i amb quelcom més positiu; que no solament mancquen homes per tal d'obtenir la victòria, sinó que les realitats d'aquests últims anys de prova i de tortura per a la humanitat ens han alliçonat de la conveniència d'utillar els braços que han de conquerir la llibertat dels pobles. Aquest utillatge, catalans, l'havem de proporcionar els que no poguem oferir els braços a la Pàtria.*

Que tothom ocupi el lloc que li pertoca en la lluita per la independència de Catalunya.

Heu's aquí, amb els auguris d'una gloriosa actuació per la vostra entitat, ço que ens plaverem a comunicar-vos en assabentar-vos de la nostra existència i oferir-vos els nostres serveis per tot afer que tingui atingència amb la llibertat de la pàtria nostrada.

Vostres per Catalunya alliberada.—La Comissió organitzadora.

UN HOMENATGE AL SENYOR SALA

La U. M. N. ha dedicat un àpat, celebrat a Terrassa, al seu ex, gairebé present i imminent futur cabdill, senyor Sala, amb motiu d'haver estat obsequiat amb una senaduria vitalícia.

L'acte no tingué res de particular. Els parlaments foren tots reedicions. El caient de l'homenatge fou, és natural, essencialment polític, sense cap pretext més a menys económic que acabés de justificar-lo. Sabem que ni tan sisquiera fou esmentada la darrera victòria parlamentària d'ordre tributari aconseguida pel senyor Sala: l'extensió als comerciants i industrials individuals de la contribució sobre utilitats. Es parlà, doncs, de política i sols de política.

I a aquest homenatge, exclusivament polític, s'adheriren el governador (és natural), el senyor Roig i Bergadà (és natural), el senyor Baladreu (és natural) i... el senyor Albert Rusinyol! (No trobem per incloure en aquest parèntesi cap comentari breu).

El senyor Albert Rusinyol—i es diu també que el marquès de Camps—s'ha adherit a un acte decididament d'U. M. N.

Esperem que el nostre estimat col.lega La Veu de Catalunya *no en parlarà. Esperem, també, que d'aquí poc temps la Lliga Regionalista demanarà una ratificació de confiança a favor dels seus habituals parlamentaris i que adreçarà als electors de Barcelona una imprecació per l'estil d'aquesta: "Per la llibertat política i l'autonomia integral de la nostra terra; per destruir la labor anti-catalanista i anti-catalana de la U. M. N.; voteu els nostres candidats: En Pau, En Pere, En Berenguera i... N'Albert Rusinyol!"*

CASAL NACIONALISTA DE IGUALADA

El properment diumenge, dia 18, a les deu del vespre, aquest Casal celebrarà la diada de la Llengua Catalana, a la qual prendrà part l'Orfeó del Noia, els senyors Pelai Vidal de Llobatera, diputat de la Mancomunitat; Lluís Bertran i Piñeiro, poeta i escriptor; Joaquim Civera i Sorment i Rafel Cardona i Martí, vicepresident i vice-secretari de Nostra Parla, i alguns elements del nostre Casal.

LES GESTES DEL GOVERNADOR DE GIRONA

Ahir, a migdia, el candidat electe per Vilademuls, senyor Pla i Carreras, visità el governador de la provincia, fent-li remesa d'una comunicació signada per més de 400 contribuents de Castelló d'Empúries, protestant de la campanya de difamació que ha emprès de l'Ajuntament castelloní, i molt especialment de la persona del digne alcalde, senyor Josep Bordas de la Cuesta.

Així mateix se li prega en ella, amb insistència, que no interrompi la tasca altament moralitzadora que realitza l'actual Corporació municipal, per a no retornar als temps passats que imperava la disbauxa moral i administrativa.

El senyor Pla i Carreras, d'una manera enérgica féu constar la seva adhesió al prec dels castellonins, i el senyor Luejo manifestà curar de l'assumpte i correspondre amb tota imparcialitat.

Si el senyor Luejo fa honor a la seva paraula com de comunal i la qüestió candent a Castelló s'allarga massa, es demostrarà palesament per centèsima volta que el governador de Girona no fa guardar cap relació entre les seves dites i les seves obres.

VIATGE A LA RUHR OCUPADA

Estructura i vida de la Ruhr

L'ESPINA DORSAL

Les mines de la zona Rheno-Westfaliana estan organitzades en cartel". En alemany aquesta organització superior porta un nom que primer fa rodar el cap: Rheinisch-Westfalische-Kohlensyndikat; després, peró, es veu que es tracta simplement del Sindicat del carbó Rheno-Westfàlia. I això ja ho entenem tots.

S'ha de distingir entre les mines que formen el "cartel", perquè hi ha les anomenades mines fiscals que són les que el Reich posseeix i explota. L'Estat alemany en tant és propietari de mines, forma part del Kohlensyndikat. Aquestes mines fiscals tenen una importància considerable i són les que abans de l'ocupació servien pel pagament del carbó de les reparacions. Hi ha, a més a més, les mines de propietat privada. Mitjançant el "cartel", les mines de la Ruhr poden tenir, en un moment determinat, una direcció política i comercial única. El Sindicat del carbó és un dels elements més importants del "Conseil d'Impèri del carbó", del qual en forma part Uc Stinnes. No cal pas subratllar la importància política d'aquest Conseil. Es a Alemanya, el que a França és el "Comité des Forges".

Des del punt de mira administratiu, la zona del carbó està dividida en dos districtes. El districte miner de Dortmund, que controla totes les mines situades a l'Est del Rhin, i el districte miner de Bonn, que comprèn les explotacions situades a l'Oest del fomós riu, fins a Aquisgran.

El districte miner de Dortmund comprèn, actualment, vint circumscripcions que porten el nom de les viles més importants de la Ruhr, això és, Dortmund, Bochum, Recklinghausen, Essen, Gelsenkirchen, Werden, Duisburg, etc., etc. En aquest districte treballen 134 societats. S'ha d'observar, peró, respecte d'aquestes societats, que moltes vegades no són més que un nom, sovint, un record històric, ja que aquestes societats no són més que diferentes propietats dels "konzern", que citàven en una nota anterior. Hi ha, doncs, 134 societats per manera de dir, tota vegada que les societats veritables són, en realitat, una vintena d'organitzacions verticals més o menys generalitzades, de grans signatures en un mot.

El districte de Bonn comprèn una circumscripció i quatre societats.

Havent els anglesos deixat als francesos el control de la via del carbó que passa per la zona de Colònia, França està, en realitat, en possessió de tot el combustible de la zona Rheno-Westfaliana. Dortmund ha estat ocupada ara. Bonn és ocupada d'ençà de l'armistici; és un dels caps de pont que es repartiren els aliats. A Bonn, que és la vila on va nàixer Beethoven, hi ha una gran quantitat de soldats negres.

EL CARTEL I LES ORGANITZACIONS VERTICALS

La Ruhr és una organització integral. D'un cantó trobem el "cartel" citat, que és, en definitiva, la forma més corrent que pren a la Ruhr l'organització horitzontal. I de l'altre, hi ha els "konzern", organitzacions verticals més o menys generalitzades.

Tothom sap que el "cartel" és una unió d'explotacions industrials tocant el mateix producte, el fi de la qual és el següent: oposar-se a la depreciació del producte, deguda a la superproducció, per exemple, o oposar-se a la depreciació dels preus del mercat produïda per la lliure concurrència, per les signatures isolades, etc., etc. La característica del "cartel" és la uniformitat del producte a defensar i és per això que una mateixa societat pot formar part de diferents "cartels". I pot formar part encara de diferents "cartels" i al mateix temps d'una organització vertical.

A Alemanya hi ha, a més a més del carbó, una quantitat respectable de coses "cartelitzades": els vagons de tren, les locomotores, el filferro, els ressorts, les màquines de gas, els forns, el bènzol i fins i tot les salsitxes!

No crec pas que sigui necessari l'exposar aquí els avantatges i els inconvenients dels "carteis". Els "cartels" són un fet i si els trusts als Estats Units han jugat el paper que tothom sap, és innecessari explicar el paper que a Alemanya han fet els "cartels". El "cartel" es podria definir l'organització de les necessitats i no s'ha d'oblidar que Alemanya és un producte meravellós de la necessitat.

Ens bastarà saber avui que el "cartel" és una organització per vendre el més car possible.

Ara bé; Stinnes passa com l'enemic més acèrrim dels "cartels" i, en general, de les organitzacions horitzontals. Stinnes, en efecte, ha creat la més important organització vertical que es coneix al món i com que el fi d'una organització vertical és vendre el més a bon mercat possible, sembla que hi ha d'haver una contradicció entre les organitzacions horitzontals i les verticals. Existeix, en efecte, teòricament, aquesta contradicció. Però els alemanys, per als quals l'organització és una mania, no s'havien d'aturar per tan poca cosa. D'altra part, no es presenta pas cada dia això d'organitzar una contradicció. La qüestió era trobar el punt dolç entre el vendre el més car possible i el més a bon mercat possible. Això ho han aconseguit portant els costums comercials i legals que se'n desprenen, al màxim extrem d'elasticitat imaginable.

EL KONZERN STINNES, ORGANITZACIÓ TÍPICA DE LA RUHR

A la base de tota combinació vertical es troba el carbó amb les seves diverses qualitats per a la indústria: el cok, pels alts forns; el carbó de flama llarga, pels forns. D'aquí els esforços dels promotors d'aquestes combinacions per a obtenir mines i concessions mineres.

Vénen de seguida les mines de ferro. La valor d'una combinació vertical depèn, naturalment, de la qualitat del mineral que es disposa i de seguida de l'abundor del ferro i dels altres minerals que entren en les combinacions dels alts forns, principalment del manganès. El tonellatge de ferro de què es pot disposar o el preu del transport del mineral si s'ha d'importar, és la segona base de la combinació.

Sobre aquest carbó i ferro inicial s'alcen els establiments de producció segons aquest ordre: establiments per a la producció en brut; establiments per al mig acabat; establiments per a l'acabat.

Les combinacions verticals més importants, són: Stinnes, Klockner, Stuum, Haniel, Otto Wolf, Tyssen, A. E. G., etc. Els economistes preveuen ja una "cartelització" dels "konzern".

Es materialment impossible donar una idea de l'organització vertical generalitzada que dirigeix Uc Stinnes. La llista de les empreses que posseeix, controla i intervé la signatura Stinnes, i la llista de les empreses en què Stinnes és en minoria, ocuparia tota aquesta pàgina del diari i la que segueix. Stinnes és un dels homes més importants d'Alemanya i és, a més a més, un home mundial perquè, ara mateix, no hi ha país en el món on no hagi posat arrels una o altra de les innombrables especialitats industrials que el "konzern" Stinnes reuneix. El 16 per 100 del carbó que s'extreu de la zona Rheno-Westfaliana i el 13 per cent de cok, és de la "Rheinelbe Union G. m. b. H.", que és—per dir-ho així—, el primer temps del "konzern" Stinnes. I el segon temps, la projecció de la signatura Stinnes fins a l'infinit, és la Siemens-Schuckert.

La "Rheinelbe Union" és, "grosso modo", el sindicat de les primeres matèries (ferro, carbó, altres minerals, fusta, transports). La Siemens és el sindicat manufacturer. La xarxa Stinnes és planetària. A Amsterdam i a Toquio, a París i a Rio de Janeiro, a Madrid, a Viena, a Petrograd o a Valparaiso, la gent se serveix d'una sèrie de coses que ha creat, organitzat o controlat, Uc Stinnes. Una de les més curioses activitats d'aquest home són els seus afers periodístics. Stinnes posseeix, que se sàpiga clarament, més de trenta grans rotatius a Alemanya, Països bàltics i Europa central.

Stinnes té tres lloctinents, en alemany, General Direktors: Vogler, que fa pocs anys treballava a les mines; Emil Kirdorf, un dels grans industrials de la Ruhr, i el seu fill, el qual, segons els biògrafs de Stinnes, valdrà tant com el seu pare.

Josep Pla

Dusseldorf, març

Converses filològiques

En la llengua parlada, un temps, es generalitzà el costum de dir *an* en lloc de *a* davant certs mots començats en vocal; més tard s'esdevingué una cosa encara pitjor: la substitució d'aquest *an* i de la preposició *en* per *amb*. Aquesta substitució, per sort, no aconseguí sinó excepcionalment introduir-se en la llengua escrita (L'únic cas que recordem de *amb* o *ab* per *en* és *pensar ab* en lloc de *pensar en*: *pensava ab ella*); peró és molt freqüent en la llengua parlada: a cada moment sentim a dir *Va entrar amb una barraca, Estava amb una casa molt gran, Digueu-li amb ella*, etc.

No cal dir com convé de combatre aquest ús de *amb* per *en* o *a*.

Quan es tracta de designar el lloc on és o s'esdevé alguna cosa o el terme d'un moviment mai no s'ha d'usar *amb*: *Entrar amb una barraca*: és erroni; sol *amb* estar per *en*; cal dir *Entrar en una barraca*.

Quan es tracta de designar la persona a la qual va endreçada una acció (complement indirecte) mai no ha d'usar-se tampoc *amb*; peró en aquest cas no diguem *an* (ço que equivaldria en el fons a usar la preposició *en*) sinó *a*. *Digueu-li amb ella* és dolent; peró *Digueu-li an ella* és també dolent; *Digueu-li a ella* és, sols, correcte. Tant com ens havem d'esforçar a no dir *amb* per *a* o *en* així havem d'evitar de dir *an* en lloc de *a*.

P. Fabra

VARIA

DE REUS-BARCELONA A MADRID-PARIS O LES AVENTURES D'UNA ALIGA

En una correspondència de Reus, aparegudа en l'edició de divendres, de LA PUBLICITAT, donàvem la següent notícia:

"[illegible] Riudoms, un carreter que tragínava fusta cap a Reus va veure una aliga que picotejava per una vinya, matant-la a cops de vara i portant-la amb el carro cap aquí. Tenia, amb les ales desplegades, uns tres metres.

També s'ha dit que pel terme de Selva del Camp se n'han vist dues."

Amb veritable sorpresa hem vist que *Le Journal*, de París, en la seva edició del dia 10, dóna la mateixa notícia, millorada per la fèrtil imaginació dels reporters.

ENTRE CAVALLERS

Carpentier lluità amb el negre Sikl. El negre va vèncer. Peró després fou desqualificat perquè va comprovar-se que tot i haver guanyat havia cobrat diners per perdre. Van passar uns dies. *Le Matin* va llançar la idea d'obtenir la requalificació de Siki perquè tornés a trobar-se amb Carpentier: els profits d'aquest *match* deurien ésser per als laboratoris francesos, mal dotats d'ençà de la guerra. Els dos boxejadors i llurs *managers* varen escriure cartes commovedores, oferint donar als profits que donés el match la generosa destinació que el *Matin* proposava.

Molt bé. Després de laboriosos gestions s'opté la requalificació del negre. Comença parlar-se del nou encontre. El projecte es concreta. Els *managers* es bellugueu... I de cap i volta, el públic és assabentat que els boxejadors volen cobrar. Els laboratoris francesos? El suprem interès de la ciència i de la Pàtria? Belles, magnífiques paraules. Peró Sikl, el negre, i Carpentier, el blanc, volen embutxacar les fabuloses quantitats que els han estat ofertes.

Resum informatiu

Ahir, a la tarda, hi hagué la manifestació de protesta per l'assassinat d'En Segui, sense incidents. La vaga de vint-i-quatre hores fou total i tranquil·la. Avui sembla que quedarà completament restablerta la normalitat.

El viatge de M. Poincaré a Brusselles ha donat tot el resultat que s'en esperava. Ha estat donada una nota oficiosa en la qual es diu que han estat preses les mesures per assegurar els lliuraments de carbó. Pel que afecta a la futura evacuació de la Ruhr es diu que no serà feta mentres Alemanya no hagi pagat segons el procediment establert per Bismarck l'any 70.

La qüestió d'Orient continua estacionària; publi encara no han rebut els aliats les contraproposicions turques.

Full de dietari

BADOQUERIA MALALTISSA

La sensació de quietud, en una ciutat ordinàriament agitada, és una sensació deliciosa, que tota sola predisposa a esperar grans desastres. No calia sinó mirar la cara de molts homes que marxaven ahir pels carrers per a convèncer-se'n. No calia sinó esguardar el posat de la gent que s'ahocava als balcons amb una curiosa insana, per assabentar-se'n.

I és que tots plegats tenim una enorme idiosincràsia d'espectadors, de badocs, que, de la vorera o del balcó estant voldrien veure "què passa".

Hauríem de tractar de corregir una mica aquesta perillosa inclinació a prendre sistemàticament la vida col.lectiva com una mena d'espectacle. El nostre posat agreuja extraordinàriament els problemes perquè en deixa la solució a mans d'una minoria massa petita.

L'expectació crida l'espectacle de la mateixa manera que l'apoensió crida la malaltia.

La persona que es planta al carrer amb l'esperança que hi esdevindrà alguna cosa extraordinària, així que veu un gest exagerat o sent un crit o creu sentir un foc d'acció, es posa a córrer i engendra una alarma, vivament secundada per altres badocs com ell.

No badem. Els barcelonins, fet i tot, som massa grans en aquesta escola dels conflictes de carrer per seguir contemplant-les com una cosa insòlita. Qui engui que el seu deure és manifestar-se, que es manifesti. Qui cregui que ha de treballar, que treballi. Qui vulgui aprofitar la vaga per anar a fer una fontada, que hi vagi. Peró que ningú engantassegui els carrers amb la seva massa inexpressiva i neutra.

Carles Soldevila

Nota.—Mai no rectifico les errades. Peró ahir al meu amic Llongueres li era atribuit el cognom de Llargueres. Encara que el cognom és equivalent, vull fer constar que em referia a En Jaume Llongueres.

CARNET DE LES LLETRES

UN POETA NOVELLISTA

Josep Lleonart, el poeta de "La Merla", acaba de publicar sota el títol "El camí errat", una bella novel.la, quedem de notes sentimental.

L'obra de l'il.lustre poeta no pot dir-se que sigui d'una gran força dramàtica; l'argument no fa pas una suggestió sorprenedora, ni els personatges fan llur paper de teló de fons. La majoria dels lectors de novel.la, gustadors de conflictes durs i ben retallats, no trobarà en les pàgines de "El camí errat" una emoció prou forta. El poeta que ha creat unes figures i ha reprodut un ambient, no ha aconseguit condensar prou l'ambient ni fer moure amb vivesa les figures. La novel.la d'En Lleonart és, en canvi, un model de fina observació una mica disgregada, una magnífica provatura d'estil i un escampall d'imatges i visions de poeta. En Lleonart no té un temperament dramàtic. S'atura amb massa amor davant tots els recons de l'ànima i l'acció es desfà entre la fullaraca descriptiva.

Cap dels nostres novel.listes, peró, podrà vantar-se d'haver recollit en dues centes pàgines de novel.la, un tresor espiritual tan intens. Els estats d'ànima de Víctor, el protagonista, que semblen moments autobiográfics, tenen una vida profusa, detallada, incisiva. Al seu entorn, esdevenen secundaris els aspectes ciutadans i les notes de paisatge. Aquesta novel.la de "El camí errat" és una novel.la d'ànimes nues.

Una pila de fragments del llibre d'En Lleonart poden ésser citats com fins exemples de descripció i de bellesa formal. La prosa narrativa esdevé clara i lluminosa en mans del poeta. Només enyorem que amb tants fragments perfets no s'hagi produït una novel.la perfeta. Una vegada més "l'arbre no deixa veure el bosc".

Ship-boy

FINANCES I COMERÇ

SESSIO DE BORSA

del 13 de març de 1923

BORSI MATI

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	71'85	71'80	71'60	71'90
Alacants	71'30	71'40	71'30	71'30
Metropolità	147	147'50	147	147'50

BORSA VARDA

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Nords	71'80	72'05	71'70	71'90
Alacants	71'50	71'65	71'50	71'60
Colonials	63'25			63'25
Metropolità	149'50	150	149'50	150
F. C. Metrop.	146'50	146'75	146'50	146'75
Autmbus.	117'50	118'00	117'50	118'00
Felgueras	65'75			65'75

Cotització oficial de la Borsa de Barcelona

Dia 13 de març de 1923

DEUTES DE L'ESTAT

Deute interior 4 0/0 P.	88'15
» Exterior 4 % P.	71'85
» Amort. 4 % E.	
» Amort. 5 % P.	
Obs. Tr. v/. 1 juliol 1922 S. A.	
» » » S. B.	
» » 4 jener 1924 S. A.	103'25
» » » » B.	103'15
» » 4 febrer » S. A.	
» » » » B.	102'70

AJUNTAMENTS I DIPUTACIONS

Deute municipal E. 1903	79'25
1904	79'25
1905	79'25
1906 Ser. A.	
1906 Ser. B	89
1906 Ser. C	
1907 Ser. D	
1910 Ser. D	
1912 Ser. B	80
1912 Ser. E	
1912 Ser. F	73'85
1913 Ser. B	
1916 Ser. B	79'85
1917 Ser. B	80
1918 Ser. B	80
1919 Ser. B	79'85
1920 Ser. D	79'85
1921	98'75
Deute Eixample E.º 1890 4 1/2	96
» » » 1907	89'25
» » » 1913	86'50
Bons Reforma » 1908	83
Dipt.º Barna. Emptit. 9.000.000 p.	
» » » 5.000.000	
» » » 13.000.000	
Mancomunitat Catalana E.º 1914	75'75
» » E.º 1919	74'75
Caixa Crèdit Comunal	74'50

OBLIGACIONS

Nords 1.ª Ser. nacionalitzades	63'50
» 2.ª Ser. »	61'65
» 3.ª Ser. »	61'50
» 4.ª Ser. »	
» 5.ª Ser. »	61'50
Especials Pamplona	61'75
Prioritat Barna.	
Segòvia Medina	
Andaluses 1.ª Ser.	
» 2.ª Ser.	40
Alms. València Tarrag. 4 0/0.	36'50
» Adms.	58'15
H. S. A. 1.ª	69'50
» » » 2.ª	69
» » » Ser. A.	79'50
» » » » B.	70'75
» » » » C	
» » » » D	70'65
» » » » E	78
» » » » F	87'25
Francès 1864	57'75
» 1878	54'75
C.º Gral. Tramvies 4 0/0	
» » » 5 0/0.	89'75
Ferrocarrils de Catalunya	99'25
Companyia general ferrocs. Catalana	
Companyia Barcelonesa Electricitat	
Ligues de Barcelona 4 0/0	
Catalana Gas i Electr. Ser. E.	76'75
» » » » F.	76
Energia Elèctca. de Catal.ª 5 0/0	
» » » 6 0/0	96
Societat Productora Forces Motrius	81'50
Companyia general Tabacs Filipines	

ACCIONS COMPTAT

Catalana Gas Electricitat	
Canal d'Urgell	
Espanya Industrial	172
Gtat. Gral. Telèfons.	
» Peninsular idem	
H.º Americà d'Electricitat.	217

DIVISES ESTRANGERES

Francs, 29'25.
Idem suissos, 120'50.
Idem belgues, 32'85.
Lliures, 30'49.
Lires, 31'10.
Dólars, 6'475.
Marcs, 0'04.
Corones, 0'015.

BORSI NIT

	Obertura	Alt	Baix	Tanca
Interior	72'10			72'10
Nord	71'95	72'05	71'95	72'05
Colonials	63'35			63'35
Autmbus.	117'75			117'75
Sucres O.	39'25	39'35	39'25	39'35

VALORS QUE NO ESTAN INCLOSOS AL BUTLLETI OFICIAL AL PRESENT I ES COTITZEN A BORSA

Bonos Mpals. Exposició, 6 per 100	99	op.
Barcelona Traction and Ligt 7 per 100 1921,	99'50	op.
Barcelona Traction and Ligt 7 per 100 Preferents,	107	n.

CHAVES I PUIGBERT, S. en C.
BANCA CANVI VALORS
Rambla del Centre, número 6
Telèfons 1230-1231 A

CAMBRA DE COMERS I NAVEGACIO DE BARCELONA

La Cambra de Comerç i Navegació d'aquesta ciutat ha rebut un telegrama de la de Malaga pregant-li de fer públic que és injustificada l'alarma produida per suposar l'existència d'una epidèmia, en aquella ciutat. Afegeix el susdit telegrama que tot es redueix a quatre casos esporàdics ocorreguts el mes passat, havent-se'n curats tres sense ofórrer noves invasions i trobant-se la ciutat previnguda amb tota classe d'elements sanitaris per evitar i ofocar qualsevulga anormalitat.

BORSA DE MADRID

Interior comptat, 71'85.
Amortitzable 4 per 100, 90'25.
Idem 5 per 100, 96'50.
Exterior, 88'35.
Banc d'Espanya, 589.
Idem Espanyol de Crèdit, 143'50.
Idem Riu de la Plata, 230.
Idem Hispano-Americà, 195'50.
Sucreres preferents, 84'50.
Idem ordinàries, 39'50.
Cèdules, 91'05.
Nords, 360.
Alacants, 360.
Francs, 39'35.
Lliures, 30'45.

PARIS TANCA

Canvis sobre Londres, 7791.
Idem Bèlgica, 8630.
» » Suïssa, 256.
Idem Holanda, 65550.
Idem Itàlia, 7910.
Idem Nova York, 16555.
Idem Portugal, inc.
Idem Suècia, 439'75.
Idem Suissa, 309.
Idem Argentina, inc.
Idem Brasil, inc.
Idem Grècia, inc.
Idem Noruega, 301.
Idem Dinamarca, 31023.
Idem Berlín, 008.
Idem Viena, 002300.
Idem Praga, 4920.

DESPRES TANCA

Lliures, 7798 dem.
Pessetes, 256 dem.
Lires, 7910 dem.
Dólars, 1656 dem.
Francs suissos, 309 dem.
Marcs, 008 dem.
Corones, 2300 dem.

LONDRES — TANCA

Cèdules argentines, 40.
Exterior, 75.
França, 77875.
Nova York, 46937.
Espanya, 30435.
Suissa, 2523.
Holanda, 11895.
Itàlia, 98'50.
Suècia, 17675.
Portugal, 212.
Argentina, 4300.
Montevideu, 4312.
Xile, 2650
Berlín, 5 000.
Copenhague, 24695.
Yokohama 2068.
Bèlgica, 90475.
Noruega, 17975.

Soler i Terra germans

Banquers

BITLLETS

Francesos, 39'10 per 100.
Anglesos, 30'35 pessetes.
Italians, 30'70 per 100.
Belgues, 33'60 per 100.
Suissos, 120'30 per 100.
Portuguesos, 0'20 pessetes.
Alemanys, 0'04 per 100.
Austríacs, 0'015 per 100.
Holandesos, 2'43 pessetes.
Suècia, 1'57 pessetes.
Noruega, 1'05 pessetes.
Dinamarca, 1'10 pessetes.
Romania, 2'80 per 100.
Estats Units, 6'40 pessetes.
Canadà, 6'10 pessetes.
Argentins, 2'32 pessetes.
Uruguais, 5'15 pessetes.
Xilens, 0'61 pessetes.
Brasilenys, 0'55 pessetes.
Bolivians, 1'60 pessetes.
Peruans, 21 pessetes.
Paraguais, 0'08 pessetes.
Japonesos, 2'75 pessetes.
Argelins, 38'10 per 100.
Egipte, 30'30 pessetes.
Filipines, 2'75 pessetes.

OR

Alfons, 124'00 per 100.
Onses, 123'50 per 100.
4 i 2 duros, 123'50 per 100.
1 duro, 123'50 per 100.
Isabel, 127'50 per 100.
Francs, 123'50 per 100.
Lliures, 31'00 pessetes.
Dólars, 6'40 pessetes.
Venesuela, 122'50 per 100.
Cubà, 6'38 pessetes.
Mexicà, nou, 125'50 ped 100.
Marcs, 148'00 per 100.

Mercat de Tárrega

En el mercat celebrat avui, dia de la data, en aquesta plaça, han regit els següents preus:

Blats blancs, de 47 a 47'50.
Idem roig força, de 47'50 a 48.
Ordi, de 34 a 35.
Civada, de 33'50 a 34'50.
Favons, de 53 a 54.
Alfals, de 18 a 19.
Preus per pessetes els 100 quilos.
Vins del país, de 13 a 15.
Idem d'Aragó, de 30 a 35.
Alcohol, de 200 a 210.
Mistoles, de 70 a 75.
Anissats, de 140 a 320.
Preus per pessetes els 100 litres.
Oli, de 7 a 7'50 pessetes quarta.
Ous, a 2'25 pessete dotzena.

Mercat de Llotja

BLAT

Blancal superior	45'50
» bo	44'50
» empedrat	44
» roig	43'50

FARINES

	Ptas.
Gran força	76
Menys »	74
Blanca extra	64
Corrent	63
Superfina superior	61 i 62
» corrent	60 i 61

Vagons arribats: Nord, 8.
» » Alacant, 1.

CEREALS

	Comptat	Terme
EE. UU. groc		
Blat de moro (Plata vell).		
» » » not	30'75	31
Civada Extremadura		35
» roja		38
Ordi		36
Faves Prat		40
» València		51
Favons Marrocs,		53
» Jerez fins		50
Veces de Sevilla		58
» Vera		41
Escatola Sevilla		43
Mill Estranger		
» Comarca		
Herta		
Titus		

Tots aquests preus són per 100 quilos i per mercaderia sobre carro.

Garrofa negra nova	35
» Matafera	33
» Portugal	
» Roja	31
» Ibiza	34
» Mallorca noves	35 1/2

DESPULLERS

Farines número 4	40
Segones	23
Terceres	20
Quartes	18

Preus per sacs de 46 quilos.

	Rals
Menut,	17
Segonet	16 1/2
Segó	16

Vagons arribats: Nord, 3 d'ordi i 1 de veces
Idem ídem Alacant, 2 de civada.

ARROS

Bomba Floret,	114
» Bum, 12,	105
» » 10,	105
Bellloch O,	51
Selecte,	54
Matisat,	50

Vagons arribats: Nord, 7 de blat.
» » Alacant, 27 »

CIGRONS

Saóc núm. 31,	120
Jerez » 1,	130
» » 2,	129
» » 3,	114
Palous	69

MONGETES

Amonquillna,	65
Coco país,	
Prat noves,	75
Mallorca,	71 1/2
Mallorca,	
Pinet València	69

Mercat de Reus

Ametlla en gra llarguet, a 25 duros i mig el quintà.
Idem ídem en gra Esperança, de 23 i mig a 24 duros quintà.
Idem ídem comú, a 12 duros quintà.
Idem molla, a 63 pessetes sac de 50'400 quilos.
Avellana en gra primera, a 86 pessetes quintà.
Idem ídem segona, a 80 ídem ídem.
Idem en crofolla negreta, a 56 pessetes sac de 58'400 quilos.
Idem ídem id. comú, de 50 a 51 ídem id.
Oli primera, a 30 pessetes els 15 quilos.
Idem segona, a 27 ídem ídem.
Garrofes, a 9'50 pessetes quintà.
Fesols, de 37'50 a 40 pessetes quartera.
Morese, de 20 a 21 ídem ídem.
Favons, a 20 pessetes ídem.
Vi igual, blanc, de grau, a 8 rals; de poc grau, a 6 i mig; negre, de grau, a 8 rals i de poc grau, a 7.

Anuncis Oficials

ELS TRAMVIES DE BARCELONA
Societat Anònima

Aquesta Societat pagarà, a partir de la publicació d'aquest anunci, la indemnització de deu pesseles (10 pessetes) per l'exercici de 1922 a cada acció en circulació de la Societat Tramvies de Barcelona, Eixampla i Gràcia, tots els dies feiners, de deu a dotze, a la nostra Caixa, Ronda de Sant Pau, 43, principal.

Barcelona, 12 de març de 1923. —El Director General, Marian de Foronda.

NONELL GERMANS
CANVI : VALORS : CUPONS
Rambla del Centre, 16

Sabó "LA OCA"
QUALITAT SUPERIOR
Fabricant: J. ALERM - MATARO

CONVALECIENTES DE GRIPPE
PARA RECUPERAR RÁPIDAMENTE LAS PERDIDAS FUERZAS, VUESTRO MEJOR REMEDIO LO TENEIS EN LA,
CARNE LÍQUIDA
DEL Dr. VALDÉS GARCIA DE MONTEVIDEO
TÓNICO-NUTRITIVO
PODEROSO RECONSTITUYENTE
CADA CUCHARADA EQUIVALE A 250 grs. DE LA MEJOR CARNE - NO FATIGA EL ESTÓMAGO Y ESTIMULA EL APETITO.
SE VENDE - TODAS FARMACIAS Y CENTROS DE ESPECIALIDADES

BANC DE BARCELONA
Aquest Banc a la seva Central i a la Sucursal número 1, continua realitzant les operacions de Compra i Venda de Valors, Renovacions, Conversions, Canvis, Agregació de Fulles de cupons i Revisió de llistes d'amortitzacions.
Admeten dipòsits i tota mena de valors

La senyora

Paula Piñol i Duran

Vídua de Tatxé

Morí cristianament, el dia 6 del corrent, als 75 anys

A. C. S.

Els que la ploren: filla Concepció i Josep, nora Maria Dolors Roig, néta Núria, Raimon, Montserrat i Josep, germà (absent), cunyada Anna Tatxé, Vda. Freixas, nebots, cosins i parents tots, quedaran ben agraits a llurs amics i coneguts que guardant un pietós record de la difunta, vulguin concórrer als funerals que en sufragi de la seva ànima es faran demà, dijous, dia 15, a les deu, a l'església de Nostra Dona del Roser (PP. Dominics, Auxies Marc, 54).

EL DOL ES DONA PER DESPEDIT.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT

GASETA LOCAL

OBSERVATORI METEOROLOGIC DE LA UNIVERSITAT DE BARCELONA

Dia 13 de març de 1923.

Hores d'observació: 7, 13, 18

Barómetre a zero i al nivell de la mar, 756'6; 764'6; 762'9.

Termómetre sec, 8'4; 12'6; 11'0.

Termómetre humit, 6'0; 9'8; 8'7.

Humitat (centèsimes de saturació), 67; 68; 72.

Direcció del vent, NNE.; SE.; calma.

Velocitat del vent en metres per segon, 5; 4; 0.

Estat del cel, quasi tapat; nuvolós; quasi serè.

Classe de núvols, cirrus, Fr-cúmulus; cirrus-stratus; cirrus-stratus.

Temperatures extremes a l'ombra

Màxima, 12'7.

Mínima, 7'0.

Mínima arran de terra, 6'2.

Oscil.lació termomètrica, 5'7. Temperatura mitja, 9'8.

Precipitació aquosa, des de les 7 hores del dia anterior a les 7 hores del dia de la data, 0'0 milímetres.

Recorregut del vent en igual temps, 168 quilómetres.

Observacions particulars, bora.

LA PUBLICITAT

PREUS DE SUBSCRIPCIO

Barcelona: Dues pessetes cada mes. Catalunya, Espanya i Portugal, 7'50 pessetes tres mesos; 15 els sis idem; 30 un any.

Unió Postal: 25 pessetes tres mesos; 50 els sis; 90 un any.

Entre els elements del Casal Nacionalista Guinardorenc regna gran entusiasme amb motiu de l'acte inaugural que tindrà lloc el dia 18 del corrent, tant per l'acte polític d'afirmació nacionalista, en el qual prendran part significats oradors del nacionalisme català, com en els altres actes que se celebraran en els esmentats dies al seu estatge social, essent ja ben nombre els inscrits a l'àpat de germanor.

RODRIGUEZ I FERRER
— CAMISERS —
Boqueria, 36 i 38
Rebudes les novetats per a la vinent temporada
Davant la impossibilitat de fer arribar a mans de nostres clients i amics l'acostumada circular, en ns servim del present anuncl, per a llur coneixement.
Novetats en camises, Corbates i demés propis per a presents.

Aprofitant l'avinentesa de la recent constitució del Casal Nacionalista Guinardorenc, la Junta directiva, en nom de la novella Entitat, adreça un salut a totes les personalitats i societats de caràcter nacionalista, cultural, d'urbanització, beneficència i esports dels nostres districtes IX i X, i a la vegada s'ofereix per tots aquells actes o relacions que puguin portar dintre del nostre ideal l'engrandiment i prosperitat dels esmentats districtes.

Postals a l'angrés, Primavera, 23
a preus molt econòmics

La Junta directiva de l'Associació de la Premsa Diària de Barcelona ha quedat constituida de la següent manera:

President, N'Eugeni d'Ors; vice-president primer, En Joan Barco; vice-president segon, En Joan Costa i Déu; tresorer, En Manuel Rodríguez Codolà; censor, En Marcel Villamartín; secretari primer, N'Enric Flo; ídem segon, En Marius Aguilar; i vocals, En Dídac Priu, En Leopold Varó, En Julià Clapera, En Josep León, En Rafel Masó Golferichs, En Joan Puig Ferrater, En Josep Bruy i En Gabriel Oliver.

PANYOS RAPIDS
Calitat màxima a preus mínims
PELAI, 10
HOSPITAL 27 i 29

Davant de notable concurrència, el senyor Noel Llopis donà l'anunciada conferència sobre "Els pressupostos municipals i les relacions dels gremis amb l'administració de la ciutat".

Aquesta conferència ha estat la quarta de la sèrie organitzada per la Cambra Oficial de la Propietat Urbana.

RIBA
Mobles per a oficines
R. CATALUNYA, 8

El succés del dia, no es parla d'altra cosa, és l'èxit que obté diàriament al Saló Kursaal l'exhibició de la reina de les pel.lícules EL CASTIG DEL CEL, o SODOMA I GOMORRA. Aneu-hi avui si no l'haveu vista, perquè són ja els darrers dies.

Impermeables angleses
marca "EL GALLO"
Pacarou, Serifà i Valls
Balmes, 18. — Ultimes creacions

Aparells parlants de tots preus. Extens assortit en discos. Avifió, 1 (entre Fernando i Banys).

Si voleu viure uns moments la vida fastuosa de l'Imperi d'Orient, no deixeu de veure
THEODORA
MONNA VANNA. Sublim dona, model d'abnegació i màrtir del seu patriotisme per obra del geni literari, de Maurici Maeterlink.

L'"Humorístic Club", tenint ja ultimats tots els detalls pe al segon Ball-Concurs de Cartells de Penyes que el dia 19 del que som celebrarà a l'Ateneu Obrer del Districte Segon, Mercaders, 38 i 40, pral), a dos quarts de cinc de la tarda, prega a totes les Penyes i Clubs que encara no han passat a formalitzar llur inscripció, que poden fer-ho tots els dies, de deu a dotze de la vetlla; fins al dia 17, a l'esmentat local.

Del digne president honorari del mateix club, don Joan Bta. Comas, s'ha rebut un magnífic objecte d'art com a premi del Concurs de Cartells, i de la perfumeria "Guidor", obsequis per a les senyoretes.

TOS Catarros, Refredats, Bronquitis, crónicques, es curen ràpidament amb l'Elixir Gomenol Climent.

A la Secció de Foment estarà exposat el projecte del canvi de numeració del carrer de la Legalitat, formulat el 8 de febrer últim per l'arquitecte encarregat del grup primer de la Secció de l'oficina dels serveis tècnics.

RESTAURANT ROYAL
Saló de Te
cada dia te dansant de 5 a 2/4 de 8 i dinar a l'americana de 9 a 11.

Ahir l'alcalde presidí la reunió celebrada pel Consell directiu de la Fira de Mostres, en la qual s'acordaren els detalls del desenrotllament de la mateixa, la inauguració de la qual tindrà lloc el vinent dia 17.

FAYANS CATALA Corts, 615 Tel. 1884 A.
Festa de Sant Josep
Variat assortit en objectes per a presents, vaixelles, serveis per a te, etc.

JOIES VILANOVA UNIO, 6

L'Acadèmia i Laboratori de Ciències Mèdiques de Catalunya celebrarà sessió científica demà, dimecres, dia 14, a les deu de la nit, en la qual el doctor Vidal Fraxanet farà una comunicació sobre "Presentacions pràctiques de microscopia ocular de l'ull viu".

Immediatament després de la sessió científica se celebrarà sessió privada per donar compte del resultat dels treballs fets per al canvi de local.

El dijous, dia 15, a dos quarts de set de la nit, l'Agrupament Escolar de dita Acadèmia celebrarà sessió científica, en la qual el doctor Ll. Tomàs Alvaro, desenrotllarà el tema: "Semiologia de l'Otalgia".

Barcelona, 13 de març de 1923. —El secretari geshrdlesquiro0le

Fàbrica d'Orfebreria
Articles per a presents i taula
Vendes al detall
Preus sense competència
4 - Portaferrissa - 4

No desitja ésser sempre el primer?
"BROMOGRAPH" màquina reproductiva elèctrica per a la confecció de postals, catàlegs, marlona, etc. En dues hores pot fer vostè mateix 1.000 reproduccions prescindint d'impressors fotogravadors i a preu molt més econòmic.
METRON, Plaça Catalunya, 17

J. de Llobet Metge agregat dels Hospitals de París. Gota, Nas i Orelles. Consulta de 3 a 5. Consulta econòmica de 12 a 2. Ronda de les Flors, 4, primer.

Després de l'assassinat d'En Seguí

La vaga general de vint-i-quatre hores : La manifestació de protesta : Al govern civil : En Francesc Comas no serà enterrat fins diumenge : Alliberació de sindicalistes detinguts : En una taverna del carrer de la Riereta, ahir a la tarda foren ferits dos homes, un d'ells molt greu.

LA VAGA D'AHIR :: ASPECTE GENERAL :: TRANQUILLITAT

A primeres hores del matí Barcelona presentava el mateix aspecte dels altres dies, observantse, però, a les barriades industrioses una gran animació i extraordinari moviment.

L'ordre d'atur general per 24 hores donada per les organitzacions obreres va arribar fins les fàbriques i tallers, essent obeïda per la major part dels obrers que se'n tornaven comentant entre els companys els fets d'aquests darrers dies.

Això féu que a les nou del matí es veiessin molt animats els carrers de les barriades obreres de Sant Andreu, Clot, Sant Martí, Poble Nou, Sans i Hostafrancs, on els treballadors anaven reunint-se als cafès, bars i via pública, formant grups i llegint amb avidesa els diaris del matí que donaven compte dels atemptats contra En Salvador Seguí i el tiroteig del dilluns a la nit, al carrer de Sant Pau.

Dintre de la ciutat l'atur era complet, els comerços van tancar a primera hora, però més tard la majoria obriren.

Els tramvies no van sortir de cap línia, exceptuant el de Sarrià que circulà pel seu caràcter de ferrocarril. Es veien alguns cotxes amb el cartellet de "Metge". Els conductors i cobradors d'autòmnibus també van secundar la vaga.

Al port els treballs quedaren també interromputs ja que no havent-se presentat els obrers al treball no va poder realitzar-se la càrrega ni descàrrega de vaixells.

Malgrat la importància i significació de l'atur, les autoritats no havien adoptat grans precaucions, veient-se solament petits escamots a la Plaça de Catalunya i en altres llocs dissimulats de la ciutat.

Les Rambles i carrers cèntrics van veure's molt concorreguts durant tot el matí, sense que fins a l'hora de la manifestació es registrés cap incident.

ELS ESCORXADORS

El personal de l'escorxador va secundar també la vaga, deixant, però, assegurat l'abastiment de carns dels establiments de beneficència.

ELS MERCATS

L'afluència de compradors als mercats fou ahir més nombrosa que de costum i tement sens dubte que l'atur es prolongués, tothom intentava prendre provisions per a alguns dies, ço que va motivar alguna disputa entre compradors i venedors, obligant en alguns casos a què hi intervingués la policia i guàrdia urbana. Com és natural, els venedors no estaven preparats i no s'avenien a què les dones se n'enduguessin provisions per a tres o quatre dies.

El pà també va mancar ja que totes les fleques treballaren normalment. Malgrat això hi hagué cua en alguns forns de l'esquerra de l'Eixample.

BRIGADES EN ATUR FORÇOS

Degut a pressions exteriors, no prestaren servei les brigades de l'Ajuntament que treballaven a la via pública.

DETINGUTS PER FER COACCIONS

Ahir al vespre va comunicar-nos el governador que havien estat detinguts deu subjectes per fer coacció: dos a la Barceloneta que coacionaven als de la Maquinista Terrestre i Marítima; tres al districte de la Concepció per coacionar als tranviaris, i cinc al districte de l'Hospital per coacionar a les carboneries.

Més tard, a la nit, foren posats en llibertat.

MANIFESTACIONS DEL GOVERNADOR

A primera hora de la tarda el governador, en rebre als periodistes, va comunicar-nos les seves impressions respecte a l'atur, dient que els botigues tenien obert, que els mercats estaven proveïts i que els forners havien treballat tots.

A les fàbriques, digué, l'atur és general en gairebé totes.

Digué també el senyor Raventós que no tenia notícies d'altre incident que d'un ocorregut al ferrocarril de Sarrià, entre les estacions de Muntaner i Sant Gervasi i amb motiu del qual no havia estat practicada cap detenció.

Finalment digué que havia autoritzat la manifestació obrera a la Plaça de Catalunya, recomanant als agents de policia extremessin la vigilància, però amb certa tolerància.

LA MANIFESTACIÓ

L'ordre donada per a la manifestació era d'aplegar-se a la Plaça de Catalunya a les quatre de la tarda i donarla per dissolta a les quatre i deu minuts.

Des de molt abans començaren de patrullar pels carrers de la ciutat nombrosos escamots de policia i piquets de la guàrdia civil d'a cavall i d'infanteria, els primers armats.

En el lloc de la manifestació les forces de seguretat eren escassíssimes. En canvi, els carrers adjacents estaven extraordinàriament guardats.

A quarts de quatre comença l'afluència d'obrers, transitant també molts curiosos. A l'hora fixada per a la manifestació es veieren formats diversos nuclis d'una certa densitat. El principal es constituït a la banda tocant al carrer de Fontanella, al Portal de l'Angel i per davant els edificis dels Circols Equestre i Militar. A darrera les tanques de l'estació del Metropolità de la Plaça de Catalunya s'aplegà també un grup nombrós i un altre a l'embocament de la Rambla. No hi hagué durant els deu minuts ni el menys petit incident. Els manifestants es limitaren a congregar-se en el lloc assenyalat, i per tot l'entorn circularen tranquil·lament els curiosos que hi havien acudit. Els balcons i terrats estaven també plens.

UN PETIT MOVIMENT D'ALARMA

Cap a un quart de cinc es notà un cert moviment cap a l'indret del carrer de Fontanella. Sembla que una part dels manifestants intentaren dirigir-se, formant grup, per aquest carrer i es diu que la policia volgué impedir-ho. Entre els curiosos el moviment fou major. Passava en aquell moment per la Rambla dels Estudis l'enterrament del doctor Calleja i molts dels concurrents, així com altres transeunts, es refugiaren a les escales. L'alarma fou d'una durada escassíssima, restablint-se immediatament la tranquil·litat.

En el centre de la Plaça se sentiren alguns aplaudiments.

Una part de la manifestació seguia avall pel Portal de l'Angel, veient-se després que molts sortien per la Portaferrissa a la Rambla. Altres, en canvi, anaren per la Reforma i pel carrer de Ferran fins a davant de l'edifici del Govern civil.

AL GOVERN CIVIL

Congregada en aquell lloc la manifestació es formà tot seguit una comissió, que passà a entrevistar-se amb el governador civil, senyor Raventós, que es trobava al seu despatx oficial voltat d'alguns alts funcionaris i caps dels cossos de policia i seguretat.

En nom dels manifestants parlà el professor laic senyor Alberola. Digué que venien a protestar dels atemptats comesos contra En Seguí i En Comes i de tots els que restaven impunes. Protestaren també enèrgicament de l'escamoteig disposat pel governador impedint que els obrers enterressin En Seguí solemnement. Protestà també de l'assalt fet per la policia al Sindicat del Ram de la Fusta, on, digué, entraren trencant taules i cadires.

Reclamà la llibertat dels detinguts aquests dies i va demanar que l'enterrament d'En Comes fos fet com els Sindicats acordessin.

Acabat el parlament del senyor Alberola, que s'expressà amb termes de gran energia, prengué la paraula el senyor Raventós, manifestant que ell també protestava dels atemptats comesos contra En Seguí i En Comes, com de tots els altres i apoiant-se en què la família d'En Seguí ometé el tràmit legal de reclamar el cadàver, tractà de justificar el fet que l'enterrament no hagués revestit la solemnitat que volia donar-se-li.

Quant a la llibertat dels detinguts, digué que donaria per la seva banda totes les facilitats, com ho prova el fet d'haver estat alliberats els detinguts el dia anterior pels successos del carrer de Sant Pau, però que havia de tenir-se en compte la jurisdicció dels Tribunals.

Afegí que no hi havia res acordat respecte a l'enterrament d'En Comes, però que estava disposat a què fos enterrat amb la solemnitat que els sindicalistes volguessin, però que els pregava que li responguessin de l'ordre.

Des d'un dels balcons del Govern civil el comissionat senyor Alberola dirigí la paraula als manifestants explicant les manifestacions del governador.

Els preguntà s'estaven disposats a mantenir la vaga fins que es verifiqui l'enterrament d'En Comas.

Contestaren tots amb un sí unànim.

Algú digué al governador que els manifestants reclamaven la seva presència; aleshores sortí al balcó, essent acollit amb xiulets. En vista de què la cosa s'anava a embolicar el senyor Alberola prengué novament la paraula i dirigint-se als manifestants digué que s'havien unit totes les dretes, la plutocràcia i els militars per combatre al proletariat i que aquest havia de donar el seu ajut al Govern lliberal que és al poder.

Retragué paraules d'En Mussolini per demostrar que en certes nacions la plutocràcia ha escalat el poder, des d'on dóna la paraula als obrers.

Assenyalà la semblança d'això amb el que pogués ocorrer a Espanya. Acabà dient que si el governador anava a parlar, era per requeriment del poble sobirà.

El governador pogué per fi parlar i féu anàlogues manifestacions que anteriorment, recomanant sobretot als congregats que l'ordre no s'alterés.

Finalment tornà a parlar l'Alberola enaltint l'acció de les masses per damunt de l'individu, afirmant que individualment serien vençuts però no en cas d'actuar en massa. Acabà aconsellant que es dissolguessin pacíficament.

Els manifestants ho féren així.

L'ENTERRAMENT D'EN COMAS (A) "PERONAS"

Referent a l'enterrament d'En Francesc Comas (a) "Peronas", mort ahir, a la matinada, el governador va fer-nos ahir al vespre les manifestacions següents:

"Han vingut aquesta tarda els parents d'En Francesc Comas, Joan, Enric i Pere Comas i Francesc Sabater i els representants dels manifestants senyors Daniel Vivanco i Manuel Esquerra Vidriés. Han assegurat que estaven d'acord amb la comissió que ha parlat amb mi aquesta tarda. Hem convingut que, amb objecte de no perturbar l'ordre ni suspendre el treball en fàbriques i tallers, servei rodat, si no hi ha dificultat per part de l'autoritat judicial, se celebrarà l'enterrament diumenge vinent, a les nou del matí, sortint la comitiva de l'Hospital, dirigint-se al cementiri de Sans. Han manifestat además el desig de què no hi hagi atur ni vaga amb motiu de l'enterrament.

Jo els he cridat l'atenció sobre que el diumenge és el primer dia de la Fira de Mostres i además com que hi han altres espectacles públics, no tenia el propòsit de permetre que s'interrompés cap d'aquests serveis."

MES DETINGUTS EN LLIBERTAT

El jutjat de les Drasanes que instrueix la sumària de l'assassinat del "Noi del Sucre" va decretar ahir la llibertat dels detinguts Lluís Abset i Lluís Pérez Calderón. Per tant no queda ja cap pres per aquest assassinat.

ACABAMENT DE LA VAGA

Ahir, a les sis de la tarda, els organitzadors de la vaga de 24 hores la donaren per acabada, ordenant el retorn al treball a totes les Societats adherides.

Hom creia que els tramvies reprendrien el treball ahir al vespre, però no fou així, degut a la dificultat de reunir el personal. El trànsit rodat segui sense funcionar tota la nit.

ELS OBRERS DEL METROPOLITA REPRENEN EL TREBALL

Ahir al vespre, havent sopat, van tornar al treball els obrers del Metropolità, començant tot seguit la seva feina a les obres de la Rambla i altres, cridant l'atenció dels transeunts.

UN DETINGUT

A més a més dels detinguts que anotàvem en la nostra edició d'ahir amb motiu del tiroteig del carrer de Sant Pau, n'hi hagué un altre, anomenat Francesc Domènech Vives, de 27 anys, habitant al carrer de Floridablanca, núm. 14. Aquest subjecte va anar més tard a la Casa de Socors del carrer de Barbarà perquè el curessin d'una rascada a la cama.

Després de curat i ésser registrat fou detingut.

EL JUTJAT

Han passat al Jutjat de les Drassanes, secretaria del senyor Roig, les diligències instruïdes pel Jutjat de guàrdia respecte als fets ocorreguts el dilluns al vespre al carrer de Sant Pau.

Ahir a la tarda el Jutjat prengué declaracions als ferits de l'Hospital i altres als seus domicilis.

EN LLIBERTAT

Els 47 sindicalistes que foren detinguts ahir a la matinada amb motiu del tiroteig del carrer de Sant Pau quedaren en llibertat ahir al matí, ja que no pogué formular-se cap càrrec contra ells.

TRETS AL CARRER DE LA RIERETA :-: DOS FERITS GREUS

Ahir, a dos quarts de set de la tarda, foren auxiliats a la Casa de Socors del carrer de Barbarà Andreu García, guàrdia de Seguretat, que presentava una ferida lleu a la mà dreta; Joan Sandalinas Calpe, de 46 anys, casat, amo de la taverna del carrer de la Riereta, número 8, de ferida d'arma de foc, amb entrada pel costat dret i sortida per l'esquerre, d'estat gravíssim; Pau Avellà, de 44 anys; viu al carrer Aurora, núm. 14, segon, de ferida d'arma de foc a la regió abdominal; greu.

Aquests dos foren traslladats, després de curats, a l'Hospital de la Santa Creu.

Foren produïdes aquestes ferides en un tiroteig que hi hagué al carrer de la Riereta, les versions del qual donem a continuació:

La versió del Govern civil diu que els guàrdies de Seguretat Adrià Avilés i Andreu García, trobant-se de punt al carrer de la Cera, cantonada a Carretes, van sentir trets en direcció al carrer de Sant Pau i Riereta. En dirigir-se cap aquell lloc i en trobar-se prop d'un bar que hi ha al carrer de la Riereta, cantonada al de l'Aurora, veieren un grup que sospiraten fos l'autor dels trets. D'aque sospitaren fos l'autor dels trets. D'aque entraren al bar engegant trets. Els guàrdies els van donar l'"alto", entrant darrea d'ells per escorcollar els que hi havia al bar, trobant dos ferits, un d'ells era l'amo de l'establiment, i l'altre un carreter, fugint per l'altra porta els autors. El guàrdia Andreu García resultà ferit per haver-se tallat la mà amb els vidres de la porta.

La versió de la Comandància municipal diu:

Que un individu va engegar un tret contra dos guàrdies que passaven, refugiant-se a la taverna esmentada. Els guàrdies el perseguiren, fent foc i ferint al dos que van ésser curats a la Casa de Socors.

La versió d'un testimoni presencial és la següent:

Uns nois corrien cridant pel carrer de la Riereta i la gent que passava va posar-se a córrer també. Els policies que hi havia al cantó del carrer de la Cera, al veure les corredisses, creieren que els que corrien s'havien refugiat a la taverna, i aleshores, dirigint-se cap allà obriren la porta i començaren a engegar trets, ferint amb el primer a l'amo de l'establiment i després al carreter Pau Avellà.

Després d'aquestes tres versions nosaltres no ens creiem amb el deure d'haver d'afegir-hi res més.

Anit passada van manifestar-nos que els dos ferits seguien en greu estat.

A darrera hora de la nit la desanimació dels carrers i Rambles era completa, augmentant la tristor de la ciutat el no circular els tramvies ni funcionar els teatres, cinemes i concerts.

La tranquil·litat, però, era absoluta, donant-se per segur que avui es reprendrien tots els treballs, com ho van fer ja ahir vespre els obrers del Metropolità.

A l'hora de tancar l'edició no tenim notícia de que hi hagi hagut cap més atemptat.

PROTESTES I MOCIONS

El Centre de Dependents del Comerç i de la Indústria ha circulat la següent nota:

"La realitat dels fets vé a demostrar-nos que aquell estat de pacificació social que oficialment se preconitzava no era fonamentat en una solució profunda dels problemes obrers.

Les gents senzilles no s'adonaren que aquests problemes quan s'han aguditzat en el grau a què han arribat els de Catalunya, no poden ésser solucionats d'una manera momentània, sinó que és precís una acció de govern prou eficaç i serena per part del Poder públic que, encarrilant tota acció per viaranys de justícia porti als esperits un sentiment de confiança i d'optimisme.

El Poder públic, però, ha obrat per omissió o por excés sense voler o sense saber situar-se en el lloc que per la seva missió li correspon.

Per això avui que els esperits ciutadans devenen commoguts per la repetició dels fets cruents que es produeixen a Barcelona, el Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria aixeca la seva veu per demanar a tots els homes animats d'una ideologia, a tots els homes moguts per un sentiment de justícia, que en aquests moments tinguin la serenitat necessària per fer imperar el seny en llur esforç, salvant així les valors espirituals de Catalunya constantment menaçades pels autors de tots els atemptats."

El Foment del Treball Nacional ha tramès al president del Consell de ministres el següent telegrama:

"El Foment del Treball Nacional, el lema del qual és collaborar en la defensa dels interessos de la producció i del treball dintre d'una actuació governamental d'ordre i de pau, eleva respectuosament davant de V. E. la seva enèrgica protesta per la indefensió dels ciutadans, sigui la que sigui la classe social a què pertanyin, i demana al Govern que adopti ràpidament mesures de prou eficàcia per fer cessar aquesta nova sèrie de crims que ara ha reassorgit. Atentament el saluden, Domènec Sert, president."

L'ATUR A MANRESA

Ahir al vespre el governador ens digué que a Manresa s'havia celebrat l'anunciada manifestació a la qual hi asistiren unes 800 persones, essent presidida per En Josep Esquinal Vila.

Els manifestants van dissolder-se pacíficament després de protestar davant l'alcalde contra l'assassinat d'En Seguí.

Míting a Arenys de Mar

Diumenge passat, a la tarda, tingué lloc a Arenys de Mar l'anunciat míting d'afirmació catalana. Se celebrà a la sala del cinema Doré, que s'omplí de públic fins a quedar completament ocupats els passadissos. Ultra la quantitat dels concurrents, és de remarcar-ne la qualitat, degut a figurar-hi les persones de major relleu de gairebé tots els pobles del districte.

Inicià els discursos l'ex-alcalde popular de Calella, N'Angel Cabutí, el qual es referí, amb termes noblement irats, als recents nomenaments d'alcaldes de Reial ordre de la mateixa vila de Calella i d'Arenys, advocant per la catalanització dels catalans, com a únic mitjà per a fer prevalèixer la voluntat popular en contra de tota arbitrarietat i de tot despotisme. Parlà, a continuació, En Frederic Frigola. Féu una completa dissecció del governar a l'espanyola, prenent-ne peu per a comentar l'actuació del reformisme, per la doctrina del qual declarà el seu afecte, tot censurant amb la duresa que mereix la seva complicitat en la conducta electoral que tan tristament acredita l'actual Govern d'Espanya; excità els concurrents al manteniment de la dignitat ciutadana i a l'exercici de les conquistes democràtiques; acabà fent un sentit elogi del baró de Güell. De seguida parlà el diputat de la Mancomunitat senyor comte de la Vall de Canet, el qual subratllà el sentit profundament catalanesc de l'acte que se celebrava, comentant, d'acord amb aquest sentit, el famós dilema de l'"A B C", i, amb tot i haver fet constar que el míting no tenia caràcter electoral, alludí la gestió com a diputat del baró de Güell, elogiant-la merescudament, sincerament.

El propi baró de Güell posà terme a l'acte. Començà referint-se a l'estat dels grups polítics del districte, dient que era igual al de fa dos anys. Quan arribi l'hora, doncs, tornarem a lluitar els mateixos; nosaltres, per Catalunya; els altres, contra Catalunya. Lluitarem sempre, sense posar mesura al nostre sacrifici, que, com major sigui, ens portarà un major honor. Coneixem els procediments dels nostres enemics—i em refereixo, digué, als directors i no als electors—, els quals, d'altra banda, no han sentit darrerament cap escrúpol de consciència a canviar automàticament de casaca, quan s'han adonat que el vell joc de la U. M. no podia seguir en corporació, sinó que l'havien de fer individualment. Jo, que vaig venir a la lluita exclusivament per la causa de Catalunya, disposat a retirar-me'n bon punt el seu plet fos resolt, ara us dic que continuaré després i tot al vostre costat per defensar-vos de tota represàlia i de tota injusticia dels enemics. Afegí que ell i els seus companys representaven la màxima possible solució de concòrdia amb Espanya, la grandesa de la qual consideren compatible amb la llibertat de Catalunya. La nostra terra no se sometrà. Els polítics espanyols creuen que vindrà dia que la febre que arbora Catalunya la matarà. No; nosaltres els ensenyarem que dels mals de l'amor només en moren els febles; els forts ni obliden ni moren, sinó que s'enardeixen amb el dolor. Quan vingui el cas, per tant, tornaré a lluitar. A nosaltres no ens ho mana ni En Sànchez Guerra ni En García Prieto: ens ho mana Catalunya. Ens ho manen les nostres filles que, com a pomellistes, resen i se sacrifiquen; ens ho manen les joventuts, cada dia més vibrants d'amor a la terra, i ens ho mana el record d'aquells vells que iniciaren el moviment de lliberació de Catalunya, entre les venerables testes dels quals jo tinc l'honra que hi hagi la del meu pare.

El discurs del baró de Güell, dit amb senzilla eloqüència, impressionà profundament l'auditori. Fou interromput diverses vegades amb fèrvids aplaudiments i ovacionat en acabar, com ho foren també els altres oradors.

L'acte terminà vitorejant-se Catalunya i en mig de gran entusiasme.

El local era profusament ornat amb banderes catalanes.

El lector diu...

LES ARBREDES DE LA DEVESA DE GIRONA ESTAN DESTINADES A DESAPAREIXER?

Una nova ben trista per a tots aquells que amem els arbres ha arribat fins a nosaltres. L'Ajuntament de Girona, amb el propòsit de fer uns jardins—seran cuidats amb tant d'amor (?) com els actuals—vol aterrar part de les magnífiques arbredes de la Devesa.

Serà possible que es tiri avant aquest projecte? No seria millor si els jardins es volen fer, aprofitar els mateixos arbres? Nosaltres creiem que amb el fi de salvar-los, tot s'ha d'intentar. L'arbre és la més bella joia que una ciutat pot tenir, i si desapareix és com si li treiéssim tota la seva gràcia.

Un home recorda aquells boscos quasi ciutadans que ha vist en terres del Nord i centre d'Europa. Un home té presents aquella cura i amor que els Municipis posen en conservar-los i fer-los atraients. Es per això que no creiem que un Municipi tan català i tan respectuós amb tot ço que a una ciutat embelleix, vulgui desfigurar-la ara i fer una cosa tan poc civil.

Estem convençuts que tots els amants de les nostres belleses miraran de fer arribar al cor dels regidors gironins aquest convenciment.

Senyor director:

El "Cançoner" d'En Bertran i "Cançons i elegies", de C. Arderiu, tot i adherint-me a la proposta del senyor Joan Merli, són llibres que jo recomanaria als Amics de les bones lletres fossin els primers en publicar. Estan exhaurits i bells com pocs.

Els que estem freturosos de procurar-nos un més alt nivell cultural, aquesta iniciativa d'Associació l'aplaudim i encoratgem.

Jo en faig un.

Crònica de Cultura

Conferències sobre l'Alguer

Pel març de l'any passat Mn. Antoni Griera, comissionat per l'Institut d'Estudis Catalans, i els senyors Josep Maria Batista i Roca i Josep Maria de Casacuberta, de l'"Arxiu d'Etnografia i Folklore de Catalunya", realitzaren una excursió lingüístico-etnogràfica al poble català d'Alguer (illa de Sardenya), el resultat de la qual foren exposats en dues conferències donades a l'esmentat Arxiu.

Abans de començar la primera de les conferències, el director de l'Arxiu, doctor Carreras i Artau, dedica breus, però sentides paraules en honor del senyor Eduard Toda primer explorador literari i folklòric de l'Alguer, al qual fou tramès un fervorós telegrama de salutació en nom de l'Arxiu i dels assistents.

La primera conferència donada per mossèn A. Griera versà sobre la llengua parlada a l'Alguer en un aspecte doble: l'anàlisi dels elements que la integren i l'assaig de seguir els procediments emprats pel dialecte per tal de resoldre els conflictes creats a la llengua per la vida quotidiana. El lèxic alguerès demostra amb evidència que els elements culturals de la llengua catalana d'Alguer i de Sardenya són de procedència catalana, en canvi, tot l'element lèxic referent a l'agricultura, als ocells, insectes i plantes és de procedència sarda. Aquest procés ens ensenya el camí que s'ha de seguir quan es vol trobar l'element preromà de les llengües romàniques.

El dialecte alguerès, allunyat de tota influència literària, ha hagut de resoldre per ell mateix els conflictes provocats pel desgast quotidià de la llengua. Les solucions donades són una comprovació admirable del mètode de Guilliéron, tan discutit entre els romanistes.

Demés, la llengua parlada a l'Alguer ens deixa entrevedre la procedència dels colonitzadors. Una sèrie de creeris fonètics i lexicològics indiquen que la costa de Llevant, la contrada de Sant Feliu de Guíxols és la pobrable pàtria dels catalans de la illa de Sardenya.

La segona conferència, a càrrec del senyor J. M. Batista i Roca versà sobre l'aspecte etnogràfic de l'Alguer. Foren estudiades les manifestacions més típiques de la cultura tradicional alguresa referents a la vida marinera—molt especialment la barca—, a la vida pagesa i agrícola (eines i feines del camp), a la casa i a les festes i diades de l'any. Establint un paral·lelisme entre els dos aspectes etnogràfic i lingüístic, anà destriant el conferenciant els elements propis de la cultura catalana importada del fons sard primitiu, ponderant el seu valor respectiu en cada cas. Presenta així mateix diverses mostres del folklore literari. La conferència fou il·lustrada amb profusió de fotografies recollides durant l'excursió.

CONFERENCIA SOBRE LA PREVISIO DEL TEMPS

El proppassat diumenge En J. Febrer, vice-president del "Radio-Club Catalunya", professor de la Facultat de Ciències, va donar una conferència en la nostra Universitat sobre "La importància de la Radiotelegrafia en la previsió del temps", davant un nombrós i selecte auditori.

Després d'establir alguns conceptes fonamentals en meteorologia, va explicar el mètode seguit per obtenir la carta del temps a partir de les observacions practicades a les set del matí en els observatoris meteorològics de l'Europa occidental i central, exposant el conferenciant la forma i significació dels "meteos" transmesos per la Torre Eiffel, Koenigswusterhausen, Sidi-Abdallah, Roma, Carabanchel i el resum que de tots ells fa París a les 10 hores 5 minuts. Va projectar algunes cartes el temps que revelaren l'anticicló típic en la Península Ibèrica i d'altres, que van permetre de seguir una depressió europea.

A continuació va exposar la forma en què es practiquen els sondeigs de l'alta atmosfera emprant globus pilots, amb resultats sumament útils per a l'aviació; va parlar també de les discontinuïtats que s'observen en les depressions, sobre tot durant les tempestats d'estiu i que es coneixen amb el nom de línies de turbonades, projectant multitud de gràfics explicatius. Va ésser molt aplaudit.

UNIVERSITAT DE BARCELONA

R. O. concedint a l'Escola d'Arts i Oficis de Barcelona per despeses de materials la quantitat de 3,000 pessetes; a l'Escola de Comerç 4,000, i a l'Escola de Comerç de Mallorca 3,821 pessetes.

AGENCIA HAVAS
AGENCIA RADIO

TELEGRAMES

D'ORIENT

On se celebrarà la Conferència de la Pau? A Lausana o a Constantinoble?

Constantinoble, 13.—El senyor Henderson, conseller de l'Alta Comissaria britànica, va sortir ahir en direcció a Londres, essent portador de les contraproposicions turques, les quals sotmetrà al Govern anglès, traslladant-se després a París amb el mateix objecte.

L'esmentat senyor Henderson ha manifestat que aquestes contraproposicions podrien servir de base per a noves negociacions. —Havas.

Londres, 13.—El Govern britànic està ara en possessió dels principals punts de les proposicions d'Angora, però no es proposa discutir-les fins que hagi rebut el text complet, el qual no arribarà probablement fins a darrers de setmana.

Sembla, però, que els elements moderats són els que han tingut més part en la redacció dels document i en el desig expressat pels turcs es veu que volen arribar sense tardar gaire a una solució.

La major part de les proposicions turques eren esperades i encara que es reserva l'opinió definitiva, hi ha la perspectiva d'arribar a un resultat.

No es tracta d'una nova conferència propiament dita, sinó de continuar les discussions de Lausana. No pot dir-se encara si les converses continuaran a Constantinoble, però se sap que alguns Governs interaliats s'inclinen a favor de Lausana. L'opinió dominant sembla ésser que els Alts Comissaris aliats a Constantinoble podrien ocupar-se molt bé de la qüestió, puix estan perfectament al corrent de les negociacions de Lausana.—Radio.

LA DISTRIBUCIO DE LES CONTRAPROPOSICIONS TURQUES

Londres, 13.—Un examen de les contraproposicions turques demostra que de les 186 clàusules primitives del projecte de tractat de Lausana i de llurs anexos han estat desglosades 47 clàusules econòmiques, del 71 al 117 inclusiu; 22 han estat suprimides, 47 modificades i solament han quedat intactes 70. De més a més s'hi han afegit 5 noves clàusules per a les futures negociacions.

Si les potències decideixen reprendre aquestes, Ismet-paixà representarà de nou a Turquia i estarà investit d'amples poders. —Radio.

A ANGORA S'ESPERA AMB CALMA L'ESCLARIMENT DE LA SITUACIO

Constantinoble, 13.—Segons les notícies rebudes d'Angora, als cercles polítics, s'espera amb calma que s'esclareixi la situació. En espera de la contesta dels aliats a la nota que conté les contraproposicions turques es declara que la Nació està disposada a tots els sacrificis per a la realització del seu ideal. Turquia no és en cap manera belicosa, però pot arribar a esser-ho i les seves tendències pacifiques no són cap mostra de feblesa.—Radio.

ITALIA REIVINDICA L'ILLA DE CASTELLO RIZZO

Roma, 13.—Una nota oficiosa diu que el Govern italià mantindrà el seu indiscutible dret a la possessió de la illa de Castello-Rizzo.—Havas.

LES REGIONS OCUPADES

El viatge de Mr. Poincaré a Brussel·les dóna tot el resultat que se n'esperava

Una nota oficiosa :: La qüestió de la futura evacuació de la Ruhr
Els assassinats de Buer

París, 13.—En contra de les afirmacions transmeses a Londres per alguns corresponsals de periòdics anglesos a París, la missió que port a Brusselles el senyor Poincaré no té per objecte l'elaboració d'un nou tractat de pau, destinat a millorar el de Versalles.

Els presidents francès i belga i els Governs de tots dos països no tenen més que un desig, el d'assegurar l'execució dels tractats de Versalles. — Havas.

Brusselles, 13. — En arribar a aquesta capital el senyor Poincaré fou aclamadíssim, donant-se crits de "Visca França", Visca Poincaré", "Visca el gran home d'Estat francès".

El senyor Maginot, ministre de la Guerra francès tan aviat com arribà a aquesta capital es dirigí al ministeri de Defensa Nacional, on s'entrevistà amb el senyor Devese.

En acabar la conferència celebrada pels senyors Poincaré i Theunis, es facilità la següent nota oficiosa:

Els caps dels Governs francas i belga deliberaren en completa unanimitat sobre la situació de la Ruhr.

Han adoptat les mesures necessàries per assegurar els lliuraments de carbó a França i Bèlgica; han resolt les qüestions referents a la comptabilitat de l'explotació franco-belga dels ferrocarrils de la Ruhr.

Han deliberat sobre les mesures que s'haurien d'aplicar si arribés a cometre més atemptats; han fixat les regles a què hauria de subjectar-se la concessió de llicències d'exportació.

Han acordat per unanimitat no evaquar la Ruhr ni els territoris recentment ocupats sinó a mesura que Alemanya vagi complint les seves obligacions.

Han acordat, per últim, no abandonar aquests territoris fins que el Govern del Reich deisi sense efecte els càstics imposats als súbdits alemanys que col·laboren amb els aliats i doni garanties precises per a l'esdevenidor sobre els esmentats súbdits.

En acabar la Conferència el senyor Poincaré es traslladà al Palau, amb l'objecte de cumplimentar al rei.—Havas.

Brusselles, 13. — Comentant el comunicat de la Conferència franco-belga, l'enviat especial de l'Agència Havas fa subratllar la importància política de la declaració feta a petició del Govern belga, renovant solemnement la declaració dels propòsits franco-belgues d'evacuar la Ruhr en el seu dia.

Contràriament a les afirmacions de la propaganda alemanya i proclamant que ni França ni Bèlgica té cap intenció amagada d'anexionar-se els territoris ocupats, adverteixen però que no abandonaran aquests ostatges en tant que Alemanya no hagi pagat conforme el procediment establert per Bismarck l'any 1870 i a mesura que el Govern del Reich vagi complint els compromisos que va contreure.

Afegeix que les qüestions relatives a l'ocupació militar són de competència exclusivament franco-belga, però que les condicions a què ha de sotmetre's Alemanya en el moment de la represa de les qüestions, han d'ésser objecte de deliberacions d'ordre general, a les quals seran associats els Governs anglès i italià.

Amb el fi d'intensificar els lliuraments de carbó i de cok, s'han adoptat diverses decisions en virtud de les quals molt aviat seran confiscats els estocs disponibles i traslladats a França i Bèlgica, sota la protecció militar en cas necessari.

Els diferents sistemes d'explotació aplicats a moltes fàbriques de la regió ocupada augmentaran llur rendiment i els industrials alemanys, mitjançant el pagament dels impostos fixats obtindran facilitats per continuar llurs lliuraments als compradors estrangers.—Havas.

París, 13.—Comentant la Conferència celebrada a Brussel·les segons diu el "Matin" es confirma el complet acord existent entre els Governs francès i belga per portar a la pràctica una política ràpida il·lical, desproveida de tot pensament ocult a les regions ocupades.

Els diaris subratllen el fet d'haver demostrat tots dos Governs un desig especial d'evitar les susceptibilitats internacionals; el qual assumpte ocupà lloc preferent en la conversa.

Els diaris consideren principalment com a altament significativa la decisió de França i Bèlgica de no solucionar la qüestió de les reparacions, sinó amb el concurs i la presència d'Anglaterra i Itàlia.

El "Petit Parisien" diu que aquesta decisió confon l'acusació llançada contra França i Bèlgica de perseguir una política personal, que permeti preparar, per a quan arribi el moment, l'establiment d'una cooperació interaliada.

En ço que es refereix a la derogació de les prohibicions establertes en cas excepcional i de les llicències d'importació i d'exportació—afegeix el periòdic—s'ha redactat un pla amb el fi de crear en el termini més immediat possible un règim permanent que tingui en compte tots els interessos legítims que avui estan en joc, tant de les potències aliades com de les neutrals i que permeti un tractes especial per a tots aquells amb tractes concertats abans del dia 11 de gener i que l'ocupació de la Ruhr va poder retrassar en la seva execució.

El periòdic "Echo de Paris" diu d'una manera general que pot afirmar-se que les exportacions destinades als països neutrals seran sotmeses primer a la deducció d'un vint-i-sis per cent del valor del producte en divises estrangeres i segon al pagament d'un dret de llicència d'un deu per cent substituït en el cas que la mercaderia exportada sigui carbó, per un dret ad valorem d'un quaranta per cent.—Havas.

GRAN SATISFACCIO PEL RESULTAT DE LA CONFERENCIA FRANCO-BELGA

Brussel·les, 13—En els círcols oficials es mostra satisfacció pel resultat de la Conferència franco-belga—Radio.

París, 13.—Aquest matí ha arribat, procedent de Brussel·les, el president del Consell, M. Poincaré.—Havas.

PROPOSICIONS ALEMANYES QUE ES DESMENTEN

Londres, 13.—Al "Daily Express" comuniquen de Berlín que se sap de bon origen que un delegat del canceller Cuno, essent portador d'un projecte per a l'arranjament de la qüestió de les reparacions, ha sortit cap a Suissa, on, després d'un nou examen del projecte, serà aquest expedit a París.

Segons aquests informes, el projecte comportaria l'oferta d'Alemanya de pagar 8,500 milions de lliures esterlines, la meitat destinades a França. Proposa també un pacte de garantia franco-alemanya de no agressió i demana l'evacuació de la Ruhr. —Havas.

Berlín, 13.—La major part dels periòdics reprodueixen una negativa de caràcter oficiós, en la qual es declara ésser inexacte que el Govern del Reich hagi fet oficialment cap oferiment als Gabinets de París i Londres, així com que hagi entaulat cap negociació.—Havas.

EL VERDADER CARACTER DELS ASSASSINATS DE BUER

París, 13.—De les investigacions practicades sobre l'assassinat de dos francesos a Buer es dedueix que no es tracta d'una manifestació d'hostilitat popular a le spotències, sinó d'una crim comès per un dels agents provocadors destinats a mantenir l'actitud de resistència.

Tots els diaris es mostren convençuts que els aliats no cauran aquesta vegada en el llaç i sabran fer recaure sobre els veritables culpables un càctic exemplar que immediatament i enérgicament serveixi d'exemple, traient als pan-germanistes les ganes de fer nous actes com el de què es tracta.—Havas.

FRANÇA NO CONDEMNARA A MORT ALS OSTAT PELS ASSASSINATS DE BUER

París, 13.—Marcel Hutin, a *Le Matin*, diu que en els centres ben informats s'afirma que el Govern francès ha resolt no aplicar la pena de mort als alemanys que posseeix en ostatge per l'assassinat a Buer d'un sots-tinent de caçadors i un agent tècnic superior en funcions de cap de l'estació del dit lloc.

Per altra part, s'assegura que França només tracta de reforçar els seus efectius a la Ruhr, i en la próxima reunió que se celebrarà a París per a discutir aquest punt, el ministre de la Guerra, senyor Marginot, exposarà el seu criteri. —Havas.

DUES DETENCIONS A DUSSELDORF

Dusseldorf, 13.—La policia de seguretat, sabent que un individu deia que volia matar un francès, procedí a practicar un registre a casa seva.

La muller de l'individu en qüestió digué que el seu marit no hi era i que havia passat la nit fora, però la policia no en féu cas i prosseguí les recerques, aconseguint trobar-lo amagat a un armari.

Un segon individu, pressumpte còmplice, fou també detingut, essent ambdós conduïts al lloc veí de policia, traslladant-los després a la presó militar.—Havas.

Francfort, 13.—Regna el pànic a Francfort. El Banc de l'Imperi i els altres establiments bancaris han transportat llurs fonds cap a l'interior d'Alemanya i el mateix han fet totes les entitats que manegen diner. Existeix el convenciment que les tropes franceses van a ocupar la ciutat i això es deuen aquests preparatius.—Radio.

FRANCFORT I DARMSTADT NO SERAN OCUPADES

París, 13.—L'"Echo de París" desment rodonament les informacions de procedència alemanya, segons les quals Francfort i Darmstadt seran ocupades aviat per les tropes franceses.—Havas.

ELS SENSE FEINA -:- LA MANIA POLICIACA

Dusseldorf, 13.—Augmenta el nombre d'obrers en atur forçós.

Malgrat les queixes i protestes de la població, el Govern del Reich segueix defensant el seu criteri de procedir a la creació d'un cos de policia municipal que substitueixi a la de seguretat recentment expulsada.—Havas.

UN COMPLOT A MUNSTER

Londres, 13. — A l'"Evening News" li telegrafien de Munster que s'ha descobert allí un complot, l'objectiu del qual era l'expedició d'armes i municions cap a la Ruhr.—Havas.

EXPLOSIUS

Mulheim, 13.—Ahir féu explosió una bomba prop d'un acantonament que no estava ocupat.

A la caretera de Balhausen o Appeldorf, a 200 metres de Pont-Sur-Ruhr, ha estat descobert un dipósit de dinamita.—Havas.

NOVES ASSOCIACIONS NACIONALISTES

Dusseldorf, 13. — Segueixen creant-se noves associacions nacionalistes. Una d'elles, la Fredericus Rex sembla que ha federat les restes d'antigues associacions com l'Orgesch i l'organització Cónsol. Aquesta denominació de Fredericus Rex és el títol d'una gran pel·lícula patriòtica que obtè el major èxit a tot l'Imperi. L'objecte de la nova organització és inspirar a tots els seus afiliats un nou esperit de resistència, les manifestacions de la qual sembla que no tardaran en comprovar-se.—Radio.

SABOTATGES ALEMANYS EN TERRITORI BELGA

EXPLOSIO D'UNA MINA

Brussel·les, 13.—A Tongre féu explosió una mina, que va destruir una extensió de la via férrea al pont de Guella.

Se suposa que aquesta malifeta ha estat realitzada per ferroviaris alemanys que han penetrat a territori belga.—Radio.

LA TERCERA INTERNACIONAL REP DE MOSCOU CINC MILIONS DE REBLES

Berlín, 13.—La Tercera Internacional ha rebut de Moscou cinc milions de rebles or per a reposar els fons de batalla.—Radio.

ALS EE. UU.

Una tempestat destrueix cinquanta cases ocasionant 20 morts i 75 ferits

Nova York, 13. — A Pinson (Tennessee), a conseqüència d'una violenta tempestat, quedaren destruïdes 50 cases.

Hi han hagut 20 persones mortes i 75 de ferides.—Havas.

EL VENT ESFONDRA UNA ESCOLA :-: NENS MORTS I FERITS

Ohio, 13.—A conseqüència d'una forta ventada, ha caigut la teulada d'una escola, ocasionant alguns morts i ferits entre els nens que hi assistien.—Havas.

MES TEMPESTATS I MES VICTIMES

Nova York, 13.—En una tempestat de neu que s'ha produït a la vall del Missisipí i a la regió dels grans llacs, han resultat mortes 33 persones i ferides més d'un centenar. Les línies telegràfiques han quedat destruïdes en uns quants centenars de quilómetres i regna la desolació en tot el territori.

La tormenta ciclónica procedent del Sudoest ha causat danys i víctimes en diverses grans ciutats. Hi ha 25 morts, 75 ferits i 50 cases destruïdes a Pinson, Estat de Tenesses, on la tempesta ha tombat un tren de mercaderies.—Radio.

Nova York, 13.—Els teratrèmols i ciclons que s'han desencadenat entre les muntanyes Rocoses i la serra d'Apalache, han causat la mort a unes quaranta persones.

De més a més, han resultat amb ferides, més o menys greus, cent persones més.

La comarca de Tennesses ha estat la que més danys ha sofert. Els destrosses materials es calculen en uns quants milions de dólars.—Havas.

LA SANTA SEU MEDIADORA A IRLANDA

Roma, 13.—Monsenyor Lizio, professor que fou de dret canònic a Irlanda i regent actual de la Sacra penitenciària apostólica, acaba de sortir amb direcció a Irlanda, encarregat per la Santa Seu d'una missió especial.

L'esmentat prelat recorrerà Irlanda per exposar de viva veu davant dels membres de l'Episcopat i altres personalitats, el criteri de la Santa Seu sobre la situació d'aquell illa, i examinar de comú acord els mitjans de més eficàcia que es podrien emprar per tal d'aconseguir la pacificació dels esperits.—Havas.

EL COMPLOT CONTRA LA SEGURETAT DE L'ESTAT BRITANIC ES OBRA DE LA MATEIXA MA D'ALTRES MOVIMENTS SEMBLANTS QUE S'HAN PRODUIT A EUROPA?

París, 13.—Diu la Premsa que en el moment en què acaba d'ésser descobert Anglaterra un complot irlandès contra la seguretat de l'Estat i contra el Rei, tal vegada serà convenient relacionar els diversos moviments que s'han produït en aquests darrers temps en els diferents països d'Europa. Després del complot comunista a França, que provocà la detenció de Marcel Cachin, va venir el complot comunista d'Hongria, després el de Bèlgica i per últim el moviment monàrquic de Baviera, en el qual està complicat Ludendorf. Alguns periòdics es pregunten si no és la mateixa mà la que maneja els fils de tots aquests moviments i dient si aquesta mà és la mateixa que paga l'aplicació comunista a la Ruhr.—Radio.

LES DETENCIONS

Dublín, 13.—Oficial.—El total de detenciós operades és de 110. Setanta dues d'aquestes detencions foren fetes a Anglaterra i les altres a Irlanda.

Tots els detinguts són convictes i confessos d'haver proporcionat armes als rebels.

LA PREMSA ESTRANGERA

ITALIA

Les relacions italo-franceses .·. ¿Amistat o aliança? .·. Una política autònoma .·. Itàlia no és Polònia .·. No hi ha comunitat d'interessos entre Itàlia i França .·. El sagrat egoisme .·. Com més amics més clars

En aquests darrers temps la premsa italiana de diversos matisos té plantejat el tema de les relacions italo-franceses. Cada periòdic presenta el seu punt de vista que, naturalment, coincideix amb el del grup polític que representa i les més oposades directives per a una política exterior són defensades amb una ardor idèntica. Fa pocs dies la "Stampa" exposava amb molta claredat la divergència absoluta de vista entre Itàlia i França i encara més recentment, a la "Idea Nazionale", òrgan del nacionalisme coradinià, que és una interpretació italiana del nacionalisme integral francès, Coppola escriví que l'hora d'una unió entre França i Itàlia no ha arribat encara.

El "Secolo", per la seva banda, creu, a propòsit de l'amistat italo-francesa, que les aliances permanents, meravellosa creació bismarquiana a servei de la gran Alemanya, ha fet el seu temps. Segons aquest diari milanès, si les aliances ocasionals poden servir al més feble, les aliances permanents serveixen sempre al més fort. Itàlia, tanmateix, n'ha fet l'experiència. Una nació com Itàlia, no massa petita per deixar-se remolcar, però no suficientment rica per aspirar a una hegemonia per compte propi, no pot avui tutelar els seus interessos fonamentals, només que en el lliure joc de la seva amistat, igualment cordial vers França i vers Anglaterra i igualment aliena a afavorir l'hegemonia de l'una a Occident i de l'altra a Orient.

Com diu en aquest mateix editorial el "Secolo", cal a Itàlia una política autònoma, no vinculada a compromisos de llarg termini, ni a prejudicis atzarosos. L'eventual aliança italo-francesa propagada molt escarafallosament per la premsa francesa en obligar Mussolini a fer unes declaracions molt franques a propòsit d'aquests rumors, ha permès a la vegada donar a conèixer que la francofilia dels italians, de tan subtil es fa invisible. "Itàlia no és Polònia." "Itàlia no serveix els interessos dels francesos." "Itàlia no creu que el predomini francès a Europa sigui necessari pel manteniment de la pau continental, ni molt menys que aquest predomini sigui fatal, ni providencial..." Heu's ací les curtes, però expressives afirmacions copsades per ci per lla de la premsa italiana.

D'altra part, no i la diversitat d'opinions en aquest punt, per no haver-hi en aquests moments a Itàlia una veritable política exterior, és una creença comú entre els italians que associant-se Itàlia a la política francesa, anirà contra els seus propis interessos. "Itàlia, amb aquesta aliança, es forjaria una nova cadena d'esclau en una època molt fosca en la qual és difícil de preveure el rol que desempenyarà Rússia, que possiblement no tardarà molt a retrobar el seu bon camí i a figurar com a membre important en el chor de les grans nacions."

Segons l'article de la "Idea Nazionale", al qual ens havem referit, l'interès de França és sobretot un interès conservador. "França té una posició predominant de potència política, econòmica, imperial, absolutament i relativament desproporcionat a la seva força, intrínseca, en particular a la seva força demogràfica i es troba amenaçada per forces més grans que la seva, per pobles que de tot arreu s'engrandeixen mentre que ella roman estacionària. En una aliança, o en un sistema d'aliances, França cerca allò que només pot assegurar: però és una romantic per consolidar un equilibri internacional artificial en el qual a hores d'ara ocupa un lloc massa gran i que demà ho serà més encara en relació a la seva potència efectiva.

Contràriament, Itàlia ocupa en aquest equilibri un lloc desproporcionat en el sentit oposat, un lloc massa petit, si hom l'amida damunt les seves necessitats vitals i damunt la seva potència demogràfica que iguala avui la potència francesa i que, fatalment, li serà demà molt superior."

La premsa francesa respon a aquesta fredor italiana amb una certa fatagueria enternidora. L'"Action Française" preveu que "allò que avui no és possible ho serà potser demà" i l'"Ere Nouvelle" respon que tant a Itàlia com a França importa que una mútua entesa no sigui segellada sobre un fracàs (el de l'ocupació de la Ruhr) i que cal precisar tant per part dels italians com per part dels francesos, "què cosa es vol i què cosa s'ofereix". Puix que si els Governs troben encara prematures aquestes qüestions, en canvi, la premsa de tots dos països les comença d'emprendre amb interès vivíssim.

A "Gerarchia", revista política que dirigeix Mussolini, l'Alfred Signoretti, referint-se a la funció de l'Entesa, ha escrit que ja de temps els italians patriotes havien comentat irònicament la banal concepció doctrinària dels aliats que, units i vencedors en la gran guerra, creuen vèncer, units, la pau. No recorden que Itàlia, França, Anglaterra, s'uniren en la contingència d'un perill comú imminent: l'imperialisme germànic! En canvi França i Anglaterra, si bé "formalment" mantenen una aliança, no vénen obrant cadascuna pel seu compte? "Itàlia ha de seguir llur exemple, això és: no posposar mai llurs reivindicacions al mite unitari de l'Entesa, però servir-se de l'Entesa per reforçar llur política de sagrat egoisme."

En altres termes: Romandre dins l'Entesa per fer-la servir exclusivament a favor i en funció dels interessos italians!

Als doctrinaris pot interessar-los la reconstrucció del món. Als italians només ha d'interessar-los la reconstrucció d'Itàlia."

Com més amics més clars!

J. V. Foix

CONFERENCIES

PREMSA ASSOCIADA : CORRESPONSALS :

D'ESPANYA

La qüestió social

La vaga protestatària de Barcelona

Tant a la Presidència, com a Governació, han donat compte que a Barcelona, segons estava anunciat, s'ha declarat aquest matí la vaga general de vint-i-quatre hores, com a protesta per la mort d'En Salvador Seguí.

Estan paralitzats tots els oficis.

El comerç i la banca són oberts, i els mercats ben proveïts.

Els flequers treballen i han sortit els tramvies.

El governador, a les onze del matí, comunicava al ministre que la tranquil·litat era completa, fent el veinat la vida normal.

Ha dit el sots-secretari de Governació que aquesta matinada ha mort el sindicalista Comas, qui acompanyava el "Noi de Sucre", quan fou aquest assassinat.

(Com es veu, la informació oficial no és exacta en molts punts.)

OPINIONS DE LA PREMSA

Diu *El Debate*:

Per lamentable que sigui l'assassinat del "Noi de Sucre", la veritat és que no pot produir-nos massa estranyesa.

Creure que el canvi de Govern, encara que s'anomeni lliberal el d'entrada, tingui prou virtut per a mudar sense esforç un estat de guerra social tan profund com el de Catalunya en un altre de pau paradisiaca que fins esborri el record dels passats crims, seria pueril innocència, si no fos estudiat dissimul.

Què s'ha fet a Catalunya perquè cessés la cruenta batalla? Primer posar el senyor Martínez Anido i després treure el senyor Martínez Anido.

I si és cert que el senyor Martínez Anido no ha aconseguit resoldre el problema (creiem que no anava camí de resoldre'l encara que hagués continuat més temps), no és ben evident, l'absurd de suposar-lo resolt per la destitució de qui tampoc l'havia plantejat?

Afegeix que el problema de Catalunya és complicadíssim i no es resol amb efectismes.

Es, primer, un problema ètic, polític i social, i després un problema jurídic, més processal que de dret substantiu; és després un problema de policia ben retribuïda, tècnicament preparada, i amb força dignitat perquè no pugui confondre's amb les bandes de pistolers.

Per això el remei ha de venir de l'acció conjunta de l'Estat i de la societat.

Convenen tots els coneixedors de la indústria catalana a afirmar l'endarreriment dels patrons en matèria social.

Han de convèncer-s que l'egoisme sols pot fer més violenta la topada, encara que aconsegueixin retardar-la per algun temps.

A base del menyspreu de les reivindicacions justes, allegades pels obrers, que sols aspiren a una millora professional, pot ésser l'ocasió que armi el braç dels desdenyats.

No hi ha exemple més dissolvent ni anàrquic que l'espectacle del favor dispensat als poderosos, i hi ha, per desgràcia, dintre de les societats obreres, alguns que monopolitzen els favors. Perquè, és clar, en últim terme, els mateixos obrers senten entre ells els efectes del procediment, i el que comença essent lluita de classes acaba en guerra fratricida.

Govern, obrers i patrons tenen interessos comuns que defensar però sols pot trobar aquesta comunitat elevant-se per damunt dels altres interessos de partit i banderia.

"El Liberal" celebra que a l'atemptat contra el "Noi del Sucre" no hagi seguit una reacció d'aquests que permeten als Governs poc segurs del seu prestigi llançar-se a arbitrarietats forant els ressorts repressius.

Afegeix que el Govern ha de procurar que els atemptats no quedin impunes, però per això no ha de sortir-se dels mitjans sobradíssims que li donen les lleis.

Als obrers dels sindicats de Barcelona, blancs i vermells, els aconsella que no portin llurs lluites a terrenys de violència, puix amb això sols aconseguirien perjudicar-se i treballar en pro d'una reacció que aprofitaria a llurs enemics.

Diu que als obrers els convenen més Governs d'esquerra, puix amb aquests podran anar evolucionant per aconseguir llurs reivindicacions.

"La Libertat" diu, entre altres coses, el següent sobre l'atemptat contra el "Noi del Sucre":

No sabem si entre les dretes la tràgica mort de Salvador Seguí excitarà a alguns fanàtics autoritaris la nostlgia d'aquelles etapes que tan trista memòria deixaren durant recents períodes de Governs conservadors.

Seri insensat, però no seria impossible. Aquí, on tot, des del dolor del captiveri, fins el llot del carrer, sol ésser utilitzat per a fins polítics, potser no manqui entre els reaccionaris alguns que, ofuscats per llur parcialitat apassionada, intentin aprofitar pietosament per a llurs propagandes la sang del pobre Seguí.

Seria insensat, repetim. En primer lloc si crim sembla haver-se fraguat en aquells mitjans entre aquelles bandes que gaudiren d'escandalosa protecció oficial, precisament en els temps de predomini de les dretes. No és que rebutgem nosaltres la hipòtesi, tampoc verosímil, que l'assassinat pugui haver-se engendrat en alguna última capa de l'extremisme roig, que ara no perdonés al "Noi" la seva actuació relativament moderada; però l'indubtable és que el mort no pertany aquesta vegada a la zona solialment conservadora, si no al radicalisme proletari.

"La Epoca" contesta a l'"A B C" sobre l'actuació dels conservadors a Barcelona.

Diu que quan fou substituït En Martínez Anido no estava pacificada, tant deixava d'ésser-ho Barcelona, que es va cometre un atemptat, es conegué un complot contra el mateix governador civil i fins s'anuncià un altre.

El president del Consell va anar al ministeri de la Governació per celebrar conferència telefònica amb En Martínez Anido, i en la mateixa exposà la necessitat de canviar de cap de policia perquè no estava de conformitat amb la seva actuació. El governador va lligar la seva sort amb la de dit funcionari. Què tenia que fer el Govern? Si s'hagués sotmés a què continués una política acertada o errada, que ell repudiava, hauria estat un Govern sense decoro; si no es sometia, tenia que prescindir d'aquells funcionaris, que continuaven amb les seves fulles de serveis, però que en cada moment disentien del sentit que deu prevaldre en les altures governamentals.

Liquidat això, què va passar? Doncs que des del 24 d'octubre fins el 10 de desembre en el qual governà el partit conservador, no hi hagué atemptats, i així es seguí fins que en gener s'ha iniciat altra campanya de terrorisme que porta donat com a fruit, segons diu el mateix "A B C", el fet de 24 atemptats.

Què revela això, sino que la pacificació de Barcelona s'ha interromput per causes diferents de la destitució d'En Martínez Anido?

LA PROTESTA A PROVINCIES

Gijón. — En senyal de protesta per l'assassinat del "Noi de Sucre", els elements obrers d'aquesta població han abandonat el treball a migdia.

A la Casa del Poble s'ha celebrat un míting.

Saragossa. — Aquest matí s'ha intentat l'atur general com a protesta contra l'assassinat del "Noi de Sucre".

Al principi semblava fracassar la iniciativa, però a la tarda trobà més ambient, parant tots els sindicats de construcció, vestit, pells i parcialment els de l'alimentació.

Es creu que la vaga durarà sols avui.

Pels carrers entrics hi ha gran concurrència d'obrers. Regna tranquil·litat.

Es diu que aquest matí ha sortit cap a Barcelona una representació de l'organització local, per rebre instruccions, notícia que es desconeix als centres oficials.

El governador ha començat a fer gestions per evitar que arribi a plantejar-se la vaga que s'inicia per divergències entre els patrons i obrers forners.

— Al fi s'ha declarat la vaga general per solidaritat amb els obrers de Barcelona, però hi ha que tenir en compte que a les quatre de la tarda amb prou feines el públic s'havia donat compte de tal resolució.

Ados quarts de una deixaren el treball alguns oficis, encara que altres seguien treballant. Es calcula en un 25 per 100 els vaguistes.

Es creu que demà l'atur serà general.

El governador civil acaba de declarar que aquí s'ha constituït el Sindicat lliure, organitzat per elements arribats de Barcelona.

Regna gran expectació.

Osca. — Al teatre Principal s'ha celebrat un míting organitzat per la Confederació Nacional per demanar l'amnistia pels presos per delictes socials.

L'ha presidit el secretari del Sindicat únic de la localitat, i el delegat del de Saragossa féu alusió a l'assassinat del "Noi de Sucre".

S'aprovaren aquestes conclusions:

Que es doni una amplia amnistia per delictes socials i revissió dels processos que per considerar-se de sang no fossin inclosos en la darrera amnistia.

EL CONTROL DE LES INDUSTRIES

A la sessió celebrada pel ple de l'Institut de Reformes Socials s'han presentat proposicions de l'element obrer sobre el control en les indústries i de l'element patronal dient que no hi ha lloc a deliberar.

La discussió ha estat molt interessant i apassionada, essent-hi intervingut algunes intervencions, una d'elles d'En Martí Làzaro, que actuà de mitjancer.

La sessió seguirà demà.

OPTIMISMES GOVERNAMENTALS

El ministre de la Governació ha dit aquesta matinada als periodistes que les notícies que li enviava En Raventós sobre la situació de Barcelona eren optimistes, fins a l'extrem d'esperar que avui es reprengui el treball.

Defensant el dret d'Associació

Una nota de la C. E. de la Unió dels treballadors

Aquest matí s'ha reunit la Comissió executiva de la Unió General de Treballadors.

Entre els assumptes a tractar figurava el decret de Governació, relatiu al funcionament de les Societats obreres.

De la reunió s'ha facilitat aquesta nota oficiosa:

"Examinant atentament el text de dita disposició publicada a la *Gaceta*, tots els reunits, unànimement, han convingut en què el decret ministerial es una gressa errada, puix si quelcom persegueix no ho resol i en canvi obstaculitza i fins anula la vida de la immensa majoria de les organitzacions obreres.

Per algú sospitar tan sols que les nombrotíssimes Societats obreres, afiliades a la Unió General de Treballadors no desitgen viure dintre la llei? Doncs amb el R. D. que ens ocupa, si deu complir-se, es destorba de tal modo el seu funcionament, que no es possible l'actuació legal.

Es que aquest Govern, anomenat liberal, té propósits de condemnar a viure fóra la legalitat a les entitats obreres? No ho creiem.

I perquè la Unió General de Treballadors no ho creu així, ha acordat aquest matí visitar el ministre de la Governació per a manifestar-li la seva protesta i demostrar-li que el text del decret manifesta un gran desconeixement del desenrotllament de les Societats obreres.

La visita al ministre es farà demà, dimecres, a un quart d'una, i davant el titular de Governació farà l'Executiva de la Unió les manifestacions oportunes que justifiquin aquesta actitud de l'organització obrera contra el decret de referència.

LA MORT DE L'ALLENDE

Aquesta tarda ha estat sagramentat l'ex-president del Consell, En Manuel Allendesalazar, que ha mort a un quart d'una de la matinada, a conseqüència d'un atac de feridura.

Ja un mes sofrí el primer atac i etsava molt delicat, i avui se li ha repetit mentre oia missa a l'església dels jesuïtes, rejoneixent els metges que l'estat era desesperat.

A les nou de la nit ha entrat en l'agonia de la mort, voltant-lo els seus familiars.

Demà arriba un seu fill que és jesuïta i resideix a Granada.

Es probable que el dimecres se li enterri. L'Allende havia estat president del Consell quan el desastre de Melilla, president del Senat, director de la Tabacalera i darrerament president del Consell Superior Sanitari.

La qüestió del Marroc

VUIT MILIONS DE PESSETES PER A ATENCIONS DE GUERRA

Segons *El Imparcial* el Consell d'Estat en ple ha aprovat un expedient de crèdit de vuit milions de pessetes per a atencions de Guerra, al Marroc, i aviat n'examinar un altre que suma 20 milions de pessetes.

DESMENTIMENTS

S'ha negat avui que entre un conseller del Suprem de Guerra i Marina i el president di mateix tribunal hi hagi hagut darrerament cap discrepància, entre altres raons, perquè des del dissabte passat no es troba a Madrid el general Aguilra, que és a Ciudad Real.

També s'ha negat exactitud al suposat disgust entre el comte de Romanones i En Melquiades Alvarez, ja que diuen tots dos que les seves relacions no poden ésser més cordials.

Darrera hora DE BARCELONA

UN FERIT GREU

Ahir, a tres quarts de nou del vespre, uns desconeguts agrediren a trets a Antoni Royo Ibars, de 35 anys, casat, habitant al carrer de Camprodon, número 19, causant-li una ferida amb entrada al nivell de la cresta ilíaca i sortida pel prim del ventre esquerra, amb hemorràgia interna.

L'agressió fou davant del número 26 del carrer de Bonavista, de Gràcia.

El ferit fou auxiliat al Dispensari de Gràcia i després traslladat a l'Hospital Clínic en estat gravíssim.

Els agressors no foren detinguts.

DE CATALUNYA

MANRESA

La vaga per la mort d'En Salvador Seguí -:- Conflicte resolt

Com a protesta per l'assassinat d'En Salvador Seguí, avui han suspès el treball la majoria dels tallers i fàbriques de la ciutat.

En algunes, on el personal no està associat, hi ha hagut a l'hora d'entrada lleugers incidents entre els obrers i la comissió de vaga, però sense conseqüències.

— Era tanta l'espectació produïda aquí per la mort d'En Seguí—el darrer acte públic del qual havia estat la conferència que donà en aquest Teatre Nou, el dia primer d'aquest mes, i en la qual precisament aconsellà als obrers que no contestessin a la repressió amb represàlies—i l'afany de saber notícies referents a l'atemptat, que avui, a l'arribada del correu han estat materialment arrebassats de mans dels repartidors els diaris d'aquesta capital, formant-se a més a més llargues cues als llocs de venda.

— Des de fa uns quants dies, i a fi d'evitar els robatoris que es venien succeint a les barraques del terme, va fent servei nocturn de vigilància la guàrdia rural.

S'ha concedit als obrers la ment la vaga de la fàbrica de galetes de Reberter i Companyia, el personal de la qual reprengué ahir el treball.

S'han concedit als obrers la jornada de vuit hores i organització dels treball seguit, dues setmanes per una de vaga mentre subsisteixi la crisi actual.

SANTA COLOMA DE GRAMANET

La festa de l'arbre fruiter : Vaga

La Lliga de Defensa de l'Arbre Fruiter i de l'Arbrat en general ha acordat el programa de la festa que se celebrarà el dia 18 com homenatge al tenor de Moyà En Francesc Vinyes, fundador de l'obra. El programa és el següent: Al matí: Repartiment de bons i metàl·lic als pobres. A la tarda: Benedicció de la senyera, la qual apadrinaran N'Emili Isern Castanyé, alcalde de la localitat, i Na Mercè Vinyes de Vilardell. A les quatre, descobriment de dues lloses amb màximes morals als carrers Major i d'Anselm Clavé. A dos quarts de cinc: Homenatge a En Francesc Vinyes Dordal, fent-se el descobriment de la llosa que donarà el seu nom a un carrer. A les cinc: Tercera plantació d'arbres fruiters (al carrer F. Vinyes) i repartiment de berenars, de plançons fruiters i testos als escolars. A dos quarts de sis: Concerts a la Plaça de la Vila per una massa de cantaires dels chors de Clavé, per la Banda Martinenca i secundats per l'esmentat tenor Vinyes, i imposició de medalles a les senyeres i ofrena de diplomes als chors d'En Clavé. A les set: Homenatge a la vellesa al saló de sessions de Casa de la Vila. Les societats chorals al·ludides que no haguessin rebut a temps la invitació poden donar-se per invitades. Dijous que ve quedarà tancada la llista d'inscripció a la recepció.

— Estan en vaga els obrers que treballaven al pont del torrent d'En Gener, per no haver-se'ls concedit augment de jornal.

PALMA DE MALLORCA

El plet electoral :: La indústria del calçat :: El servei aeri-marítim mallorquí

La Premsa de la nit recollint la nota publicada pels maurins de Madrid, aconsellant que En Maura desisteixi de presentar-se candidat pel districte de Mallorca i que en cas de lograr-la renuncè, la califica d'apassionadament cega, ja que suposaria un despreix a la ciutat que el vé elegint diputat vint anys. Encara que la derrota d'En Maura és sols una fantasia semblant a la publicada sobre l'abdicació del rei, acava dient que el districte d'En Maura no pot ésser altre que el de Mallorca.

El cap dels conservadors, el diputat Josep Socías, preguntat sobre la candidatura de què es parlà ahir, formada per En Maura, comte de Sallent i En Ferran Weyler, la califica de fantasiosa, puix el partit conservador anirà a l'elecció per a dos llocs, que seran En Socías i En Sallent.

Per el diumenge que ve ha estat convocada assemblea del partit conservador, amb assistència dels representants dels pobles de la illa, per tractar de la lluita que es presenta a ferrissada, ja que els liberals presenten tres candidats conservadors, i En Maura tres a més a més d'En Ferran Weyler, total set, i deuen elegir-se tan sols cinc. Són molts els que creuen que malgrat l'anuncl de tanta lluita, tot acabarà amb l'aplicació de l'article 29.

— Davant la crisi que ve passant la indústria del calçat, font de riquesa d'aquesta illa, la Federació Patronal ha enviat una instància al ministre de Fomento, demanant-li la derogació de la disposició que va crear l'impost que actualment grava l'exportació a l'estranger.

— Han arribat els pilots estrangers que deuen quedar al servei de l'Aereo Marítima Mallorquina, que han portat instal·lació radiotelegrafia montantlles.

Aquesta tarda han fet proves tots els avions.

El servei Palma-Barcelona començarà un d'aquests dies amb tres aparells bimotors i dos Machis com auxiliars.

SANT CELONI

Nova indústria -:- D'eleccions

S'està construint una nau de regulars dimensions en la fàbrica de llet condensada marca "El Pagés", instal·lada en aquesta vila, destinada a la fabricació de fermatges, mantegues i altres productes derivats de la llet.

— Aviat seran començades les obres de la casa-quartel de la guàrdia civil.

— Està malalt d'alguna gravedat el reverend germà Emilià director del Col·legi de Nostra Dona del Puig.

— Dimecres passat estiguéren a visitar la sucursal del Banc de Granollers en aquesta vila els senyors que componen el Consell Administratiu, i de pas veure la marxa ascendent que els dies de mercat experimenta aquesta oficina.

— Ha obert les seves portes al públic el magnífic establiment de Moisés Ribas, casa especialitzada en el ram de ferreteria i bateria de cuina.

MONTBLANC

Futbol :: La Federació Esportiva de la Conca de Barberà :: El temps :: El mercat del vi

Diumenge passat el F. C. Montblanquí obtingué un nou triomf contendint amb el Catalunya Esportiva, de Reus, al que venceren els nostres equipiers per 3 gols a 0.

— Ha quedat definitivament constituïda la Federació Esportiva de la Conca de Barberà, que la composen els clubs d'Espluga de Francolí, Sarreal, Vimbodí, Blancafort i el de nostra vila. El dia 25 d'aquest mes comença el campionat de la Conca, que ha despertat un vivíssim interès entre els entusiastes dels deports.

— La temporada quaresmal de la Joventut Nacionalista va fent via amb un èxit creixent. Diumenge es posaren en escena les celebrades comèdies "La xocolatereta" i "Tardanía", i pels dies de Sant Josep està anunciada l'obra de gran espectacle "El detectiu Sherlock-Holmes".

— A l'església de Santa Maria s'hi fan algunes reformes i s'hi obren alguns dels magnífics finestrals que estaven tapiats.

— El temps és molt variable. Ara cau un ruixat i d'aquí a allí una forta ventada ho torna a assecar tot. Tant que convindria una bona pluja.

— El mercat del vi continua encalmat. Amb tot a l'estació del ferrocarril no donen l'abast a treure i les fàbriques d'esperit treballen desesperadament, com no podia menys de succeïr després de la darrera collita, tan abundosa com poc remuneradora.

VALLS

Conferència :: Atropell :: Pràctiques agrícoles :: Incendi de boscos :: Sardanes :: Els esports

Diumenge donà una conferència a la Congregació Mariana el jove N'Eugeni Cirac i Fontova. El tema escollit era "El congregant davant les idees i tendències modernes".

— La cobla "La Principal del Camp" ha donat una audició de sardanes al local de la societat choral "Aroma Vallense", per encàrrec del Foment de la Sardana, domiciliat allí. Amb aquesta audició l'entitat esmentada ha donat d'alta bon nombre de sardanistes, assistents a les seves lliçons dels diumenges a la tarda.

— Al vei poble d'Alcover una màquina de tren destroçà el carro propietat de N'Antoni Altés, matant l'animal; sortosament el carreter en sortí il·lès.

— Davant de bon nombre d'agricultors, diumenge, a la tarda, l'enginyer del Servei d'Arbres Fruiters de la Mancomunitat, don Joan Salom, capegà unes quantes oliveres, explicant la teoria en què es fonamenta aquesta pràctica.

— Dijous passat, a la muntanya de Miramar, es declarà incendi violentíssim. El "Molí" cremava per la banda de la Conca i per la del Camp, ajudant vent a la propagació del foc.

Des d'aquesta ciutat l'aspecte de la muntanya cremant presentava un aspecte imponent. A primeres hores del dia següent encara era molt visible.

Els perjudicis no són grans a la banda del "Molló" que dóna al Camp, per no haver-hi gran cosa més que bresca. De l'altra costat es cremaren espessos boscos.

— La societat choral "Aroma Vallense" realitza actives gestions per tal de transformar-se en Orfeó. Compta ja amb un bon director i una massa important d'homes.

Per altra part, els Pomells de Joventut estan a punt de formar un Esbart de Dansaires.

— L'anunci de les reformes que dintre poc introduirà LA PUBLICITAT ha causat molt bon efecte. Els elements esportius esperen LA PUBLICITAT revista d'esport, per tal de donar-li entusiasta acollida.

— Un grup de joves aficionats a la bicicleta s'ha constituït en Esport Ciclista Vallenc. Estan en plena organització de la cursa Valls-Vallmoll-Secuita - Nulles-Alió, en la qual els participants es disputaran una copa oferta pel jove compatrici i conegut ciclista Josep Martí.

— Diumenge el Valls Deportiu jugà amb el Sitgetà, vencé aquest per 3 gols a 2. L'Atlètic Vallenc, a Reus feu derrotat per 6 a 0. A Rodonyà, l'infantil del Valls Deportiu guanyà l'equip d'aquell poble.

VILAFRANCA DEL PENEDÈS

Míting pro-presos .:- Foc Excursions -:- Futbol -:- Mercat vinícola -:- Teatres

Dimecres passat va celebrar-se al teatre Principal un míting en pro de presos socials i polítics, organitzat per la Federació Obrera local.

Tots els oradors, entre els quals havia el diputat de la Mancomunitat senyor Joan Casanoves, fustigaren el dutmvirat que governava Barcelona i demanaren la col·laboració dels obrers vilafranquins en aquesta campanya.

La propaganda havia estat feta en espanyol.

— A primers de la setmana passada va calar-se fos a la fàbrica de la Agro-Ibèrica, S. A., a causa d'una explossió al motor.

Cinc obrers que hi treballaven van resultar ferits per haver-se ensorrat la teulada del departament on es trobaven.

Sortosament, el foc va poder ésser localitzat.

— Per al dia 25, el Centre Excursionista Vilafranquí té projectada una vivita a les obres de la Sagrada Família i a la Fira Oficial de Mostres de Barcelona.

— El Pomell de Joventut "Pàtria triomfant" ha fet una excursió al Monestir de Sant Cugat del Vallès i a Pedralbes.

— En el partit de futbol jugat ahir diumnge, entre el F. C. Vilafranquí i l'Ibèric, de Tortosa, resultà guanyador aquest darrer per 1 gol a 0.

— En el darrer mercat vinícola s'han fet poques transaccions. Els vins blancs i rosats de dotze graus s'han pagat a sis rals i mig, mentre que els negres de la mateixa graduació ho han estat a sis rals. Tots, a la propietat.

— Al Casino Unió Comercial ha debutat amb força èxit el tenor Vicente Favelli, de la companyia Granieri, "La Geisha". La mateixa companyia ha representat al teatre Principal "Madré de Chez Maxim".

— Al Casal de "La Principal" ha donat una representació de "La Sardiana".

TARRAGONA

Futbol -:- La J. de Protecció a la Infància -:- El "Tarragona"

En els partits de Campionat jugats el passat diumenge, s'obtingueren els següents resultats:

Atlètic Vallen, 6; Reus Deportiu, 0.
Vilafranca, 0; Ibèric de Tortosa, 1.
Valls Deportiu, 3; Sitgetà, 2.

Al camp del Camí de l'Àngel s'ha disputat la "Copa Café de Tarragona" els equips locals Tarragona i Gimnàstic, guanyant aquest per dos gols a 1 amb l'avantatge de jugar al seu camp.

— Ahir es va reunir al Govern la Junta de Protecció a la Infància per donar possessió als nous vocals vidint-se en seccions, les quals es nominaran Puericultura i primera infància; Higiene i educació protecció Mendicitat i vagància, Patronat i direcció patronal i Jurídica i legislació.

— La casa armadora del vapor germany "Tarragona", que fa poc va venir per primera vegada al nostre port, ha nomenat capità honorari del mateix al batlle de la ciutat, senyor Mullerat per correspondre a l'atenció que la ciutat tingué amb aquell vaixell, regalant-li un escut per col·locar-lo a la proa.

— El president de la Cambra de Comerç, senyor Mallol, ha cursat un telegrama al ministre de la Governació demanant-li que posi la seva intervenció per corretgir les interrupcions i servoies que s'observen en les comunicacions telefòniques amb l'estranger.

LA MUSICA

ELDORADO.—Primer concert popular de l'Orfeó Graciencs.

La benemèrita entitat choral de Gràcia inaugurà la seva nova sèrie de concerts populars amb el mateix èxit d'anys anteriors.

Un públic incondicional i entusiasta emplenava la sala d'Eldorado, la qual presentava el brillant aspecte que ofereixen de costum aquestes belles sessions anyals.

El primer concert era consagrat íntegrament a les nostres cançons populars. El programa, si bé no anunciava cap novetat, ara, no obstant, força escollit, veient-se conjuminats els noms més prestigiosos dels nostres compositors moderns que excelleixen en la dolça èlnica musical del país.

Bon nombre de cançons foren bisades, essent unànimement celebrades les brillants interpretacions de la disciplina massa choral que amb tot encert dirigeix el mestre Balcells.

Finí el concert amb la formosa "Sardana de la Pàtria", del mestre Morera, que fou repetida en mig de grans aplaudiments.

El públic, entre el qual dominava el jovent, demanà encara "Els Segadors", essent tot seguit complagut.

ATENEU BARCELONES. — Recital de violí per Na Elisabeth Coemans.

Una excel·lent violinista, peró, quelcom decantada vers l'efectivisme fàcil. Posseeix un bon mecanisme, reconeguent-se en ella un estudi intel·ligent de l'instrument. La dicció no és sempre decidida; és remarca a vegades alguna vacil·lació. La concertista surt pel regular més airosa en els passatges brillants o dificultosos.

Executà la "Sonata", de Leken, música que va escriure aquest deixeble d'En César Franck, i de la qual no anà més enllà en la seva fina mediocritat. El treball de la intèrpret fou convincent, principalment al darrer temps.

A més a més sentirem a la senyora Coemans obres de Bach, Cortier, Dvorack, Wieniawski, Faure, Morera i Kreisler. En totes elles est féu aplaudir pel distingit públic que acudí a l'auditori.

Acompanyà al piano el senyor Joan Sànchez, el qual fàcilment oblidava de tant en tant son paper de segon terme.

E. M. F.

* * *

Ha quedat obert l'abonament als dos concerts que donarà el violoncellista Antoni Sala a la Sala Mozart els dies 21 i 23 de març, al vespre.

L'interessant programa és integrat per obres de Boccherini, Veracini, Locatelli, Brahms, Straus, Faure, Popper i amb la primera audició de un Nocturn espanyol del mestre J. Graut.

PALAU DE LA MUSICA CATALANA.—*"La Passió de Jesucrist, segons Sant Mateu", de J. S. Bach.*

La reposició d'aquesta obra enorme i excelsa del famós mestre alemany produí, com en anys anteriors, una expectació fervorosa.

Res de nou hem de dir sobre ella, ja que se n'ha parlat a bastament en les execucions precedents. Sols repetirem un cop més que l'art noble de Joan Sebastià Bach, sovint assenyalat com a rígid i poc sensitiu, troba especialment en la música religiosa la seva expressió dramàtica de la manera més profunda i intensa; que la passió i emoció que batega en les obres d'aquest gènere escrites per Bach, redimeix l'autor d'aquella vida burgesa, sense inquietuds, sense transports amorosos, quasi bé vulgar, que sovint se li retreu i que tant influeix en la crítica de la seva obra total.

"La Passió de Jesucrist, segons Sant Mateu", grandiosa arquitectura musical brollada d'un esperit profundament cristià, digna de la fantasia exaltada d'un Miguel Angel, ¿qui diria que és deguda a aquest home que s'acostuma a descriure com a un temperament casolà, gris, infàtic, el qual solia anotar al marge dels seus papers de música les seves despeses domèstiques, que se li retreu haver fet servir la seva correspondència amb Couperin per embolicar pots de mantega, i al qual Combarieu acusa com un esperit calculador, sense cap emoció en la seva fe religiosa?

Aquesta manera de judicar tan falsa, és filla del romanticisme. Avui en dia fàcilment comprenem que aquell amable burgès del segle XVIII es pogués tancar en la seva cambra d'estudi i en ella escrivís, silenciós, sense escarafalls, aquesta obra profunda d'emoció religiosa que es diu "La Passió de Jesucrist, segons Sant Mateu".

La interpretació fou admirable en la seva justesa de conjunt. Adonem-nos del privilegi artístic que gaudeix Barcelona posseint son gloriós Orfeó Català, institució que li permet sentir un dia "Les Estacions", d'Haydn; un altre, la "Passi", de Bach, cantades amb tanta sincerhat d'estil! Poques ciutats d'Europa poden dir altre tant. Aquest any s'han suprimit algunes Actes i recitacions, que no afecten essencialment el conjunt, peró, no obstant, és una cosa sempre de doldre.

Dels solistes esmentarem en primer lloc a N'Emili Vendrell, el qual digué els recitats de l'Evangelista amb aquella clara dicció que el caracteritza. Molt bó la contralt senyora Callao i N'Andreua Fornells, les dues tan ajustades en llurs parts respectives. Digna de bon esment, la tasca del baix senyor Fuster (*Judas*). La indisposició del senyor Navarro *Iles* que a darrera hora hagués d'ésser reemplaçat pel senyor Cortadella. Intel·ligent la col·laboració d'En Josep Maria de Gibert, l'estudiós organista i de N'Eduard Toldrà, primer violí.

Novament felicitem efusivament a En Lluís Millet per la seva valuosa direcció, així com a tots els que han contribuït a la reposició de la gran obra de Joan Sebastià Bach.

Recital de lieder, per Carme Amat

La distingida senyoreta Carme Amat en oferí, la nit del dilluns passat, una exquisida audició de *lieder*, en la qual se'ns palesà com meritíssima cantatriu.

El programa era força atractivol i revela un tacte lloable en la tria d'autors i cançons. En la primera part figuraven els noms de Cornelius, Brahms, Wolf, Strauss, Doret, Severac i Hahn; la segona era consagrada als autors russos Borodine, Cui, Tschaikowsky, Arensky, Gretschaninoff, etc.; la tercera dedicada als compositors catalans A. Mestres, Morera, Pahissa, Pujol, Lozano, Mompou, Planàs i Toldrà.

La veu de la senyoreta Amat no és gaire voluminosa, peró el seu timbre és agradós i dolçament expressiu. Un estil depurat, definit, la novella artista no el posseeix encara; de vegades remarquem certa manca de flexibilitat. Tals defectes, no obstant, els considerem pàl·lids si els comparem amb les excel·lents condicions que la senyoreta Amat reuneix per esdevenir aviat una notable *liederista*.

La cantatriu fou molt aplaudida, havent de bisar *Al ball*, de Tschaikowsky, i la *Nit*, d'Arensky, aquesta especialment, molt ben cantada.

La primera audició de *L'hora grisa*, cançó d'En Mompou, produí un excel·lent efecte; esperit modern i interès emotiu, quelcom influenciat de russisme. La poesia, de Manual Blancafort, és igualment atractívola.

Com el públic desitgés encara quelcom més, la senyoreta Amat cantà *La barca*, delicada composició del senyor Borràs de Palau.

L'auditori sortí molt satisfet de la selecta vetllada.

Noves religioses

Sants d'avui: Sant Pere, Patrici i companys màrtirs. Santa Matilde, reina.

— Quaranta Hores: Església de les religioses Arrepentides. De dos quarts de nou del matí a dos quarts de set de la tarda.

— Comunió Reparadora: Parròquia de Santa Maria del Mar.

— Cort de Maria: Avui es fa la visita a Nostra Dona de Guadalupe a l'església del Pi o a la Divina Pastora, a la seva església.

— Vetlla en sufragi de les ànimes del Purgatori: Torn de Sant Rafael Arcàngel.

Del Bisbat

Ha estat nomenat capellà de l'Asil de les Germanes Carmelites de Sant Josep, de Gràcia, mossèn Pere Martí Borrós, presbíter.

— Els hereus de confiança del doctor Ramon Garriga, prevere, han entregat a la secretaria d'aquest Bisbat mil pessetes pel diner de Sant Pere, i mil més per a la propagació de la fè.

Homenatge a mossèn Castellet

Diumenge passat tingué lloc l'homenatge que, amb motiu de celebrar les seves bodes d'argent sacerdotals, li dedicaren els seus amics i feligresos.

Al matí es repartiren bons de pa i carn als pobres de la parròquia. Després se celebrà un solemne ofici, celebrat mossèn Castellet, assistit dels reverends Rovira i Canyiz, pvres. Predicà el doctor Llovera.

Actuaren de padrins un fill d'En Bertran i Massitu i la seva germana, senyoreta Teresa.

Després li fou entregat un estoig amb diversos objectes de plata, propis pel culte diví i un Album amb la signatura dels seus feligresos.

Tot seguit tingué lloc la cerimonia de benedicció de la primera pedra del campanar de Santa Madrona.

A les dues de la tarda, al Majestic Hotel Inglaterra se celebrà un banquet d'honor.

Hi assistí nombrosa concurrencia.

Els senyors Albó, Agell i el regidor senyor Blajot tingueren paraules d'alabança per a l'homenatjat, finint làpat amb cordialitat i alegria.

El temple de la Sagrada Família

El nombre de visitants que ha utilitzat els serveis del Guia oficial de les obres per a visitar les del Temple Expiatori de la Sagrada Família, ha estat en el finit més de febrer de 205 visitants, i d'aquests, 26 estrangers.

Ultra aquest nombre, les visites col·lectives han donat el següent contingent: Associacions, 358 persones; Col·legis, tres de nois amb 92 alumnes i vuit professores.

— El dia 19, festivitat de Sant Josep, se celebrarà al Temple Expiatori de la Sagrada Família, erigit per l'Associació Espiritual de Devots de Sant Josep, canònicament establerta a Barcelona l'any 1886, i estesa a tot Espanya, la solemnitat del Sant Patriarca, amb extraordinaris cultes, dels quals són preparació els set diumenges i els especials del present mes de març, que quotidianament es resen a la cripta.

A l'Escola del Treball

CONFERENCIA JOSEP SERRAT BONASTRE

Diumenge, organitzada per la Comissió de Cultura de l'Escola del Treball, se celebrà la conferència a càrrec d'En Josep Serrat i Bonastre, el qual disserta sobre el tema "Evolució de la locomotora moderna", molt eloqüentment.

Per a fer-la de més bon entendre fou acompanyada de projeccions.

Molt de públic hi assistí, essent el senyor Serrat molt felicitat per la seva brillant dissertació.

DEL MUNICIPI

EL PRIMER CONGRES DEL COMERÇ ESPANYOL A ULTRAMAR

Al despatx de l'Alcaldia, i presidit pel marquès d'Alella, es reunií el sub-Comitè de Barcelona a Ultramar, acordant el programa dels actes que tindran lloc uní el sub-Comitè de Barcelona del dit primer Congrés.

L'església de l'Hospital de Sant Pau i de la Santa Creu

Com estava anunciat, diumenge passat, a les onze del matí, tingué lloc la cerimònia de beneir o posar la primera pedra dels fonaments de l'església del nou Hospital de la Santa Creu i de Sant Pau.

A l'acte van assistir-hi totes les autoritats i molts representants de Corporacions, convidats per la Junta de l'Hospital. Entre aquells i veiérem el tinent d'alcalde, En Josep Cararach, en representació de l'alcalde; En Francesc Puig i Alfonso, en representació del rector de la Universitat; el comandant En Joan Serrano, pel capità general; doctor Manuel Seres, per la Facultat de Medicina; doctor Jesús Isamat, per la de Farmàcia; el president i el fiscal de l'Audiència; doctor Cirera, per l'Acadèmia de Medicina i la de Ciències; doctor Egozcue, per la Societat Mèdico-Farmacèutica dels Sants Cosme i Damià; En Francesc Taxonera, pels Amics de la Instrucció; doctor Rabosa, inspector de Sanitat; Joaquim Torres Pujals, els doctors Joan Freixas, Torres, Homs, Viure, del propi Hospital; els canonges doctors Gassia i Vilaseva; En Moix, de l'Ateneu d'Alumnes interns de l'Hospital; el diputat per Girona En Narcís Pla i Daniel.

Representaven la Junta de l'Hospital els canonges doctor Cararach i doctor Puig, i el secretari, En Feliu Ramon.

Els treballs de la nova església són dirigits per l'arquitecte En Lluís Domènech i Montaner i el seu fill Pere.

La nova església tindrà la porta principal al carrer de Coello, de cara a la ciutat, i serà de pedra, maó i majòlica, seguint l'estil arquitectònic dels altres edificis del propi Hospital.

El senyor bisbe, doctor Guillamet, es repetí de capa i mitra, i amb el llarg cerimonial litúrgic apropiat, va beneir la primera pedra, i tot el perímetre de la planta del temple.

Totes les autoritats van posar una paletada de morter sota la pedra i aquesta va baixar al fons de la rasa on correspondrà un dels pilans del carrer.

El pergamí que signaren les autoritats junt amb exemplars dels periòdics *Diario de Barcelona, La Vanguardia, La Veu de Catalunya*, LA PUBLICITAT del diumenge, un exemplar de l'Anuari de l'Hospital de la Santa Creu, i monedes actuals de 0'02, 0'05 i 0'10, 1, 2 i 5 pessetes de plata fou posat dins d'un pot de cristall, que es va lacrar i posar dins de la "primera pedra".

Tanca el buidat de la pedra una lloseta de bronze, en la qual hi ha de relleu la data de la cerimònia i els noms del senyor bisbe que ha fet la benedicció i dels administradors.

Pronuncià el discurs de gràcies el doctor Cararach, donant per acabada la cerimònia.

Les obres començaran dintre de pocs dies.

A l'Ateneu Obrer de Barcelona

REPARTIMENT DE PREMIS

Aquesta important entitat cultural celebrà el passat diumenge el repartiment de premis, al seu estatge del carrer de Montcada.

Començà la festa llegint diversos alumnes bells parlaments, mereixent les teories exposades ésser recollides per tots els obrers que sentin afanys d'intel·lectualitat.

El secretari, En Narcís Malagelada, llegí la memòria, fent una bella dissertació de la marxa progressiva de l'entitat. Emmumerà el nombre d'alumnes assistents, que és de 600, amb un total de 1,500 matrícules, i acabà fent mencció dels alumnes premiats, fent resaltar que és l'únic Ateneu que no hi ha cap classe d'esbarjo.

Una vegada repartits els premis, parlaren fent vots per l'engrandiment de l'Ateneu, mossèn Onofre M. Bada, representant del Bisbe, l'inspector d'Ensenyament, En Manuel Luengo; En Martí Matons, tinent d'alcalde de la ciutat, i el marquès de Casalla, que presidia.

El president de l'Ateneu, En aJume de Riba, donà les gràcies.

A la nit i en obsequi als socis, hi va haver una festa íntima.

Hi prengueren part la senyoreta Rosa Barbarà i els joves Romà Font i Amadeu Tinturé, tocant escollides composicions a piano i violí.

L'Esbart Folk-lore de Catalunya, previ un parlament explicatiu del seu director, l'eminent folk-lorista En Joan Rigall, dansà vint formoses danses de la nostra terra, que foren molt celebrades per tothom.

Acabà la festa l'Orfeó Pirenenc, dirigit pel seu mestre, En Marian Mayral, cantant amb justesa i precissió, un bon nombre de cançons, havent de bisar, donat el seu caràcter patriòtic, l'*Himne de la Joventut*, del mestre Mayral.

També la senyoreta Concepció Panadès, solista de l'esmentat Orfeó, fou molt aplaudida, en el seu recital de *lieder*.

Els actes resenyats són una mostra de l'obra d'alta cultura que realitza aquest Ateneu.

D'ESPORTS

FUTBOL

LA INTERVENCIO DE MADRID EN ELS AFERS DE LA FEDERACIO CATALANA

Causà l'efecte d'una escopetada l'anunci de què el famós "trio" director del futbol d'Espanya intervenia de nou en qüestions de caràcter purament local, com és el plet que sustenta l'Europa amb el Comitè federatiu.

Tot i lamentant de passada la freqüència amb què les nostres entitats futbolístiques totes, sense excepció, recorren als més alts representants de l'absurd i de la ficció en què es desenrotlla el futbol a la Península; és a dir, que siguem nosaltres mateixos els que reforcem i avalem uns individus, l'autoritat i prestigi dels quals tan decaiguts es troben. En el cas d'ara (i no és pas que pretenguem amb tal afirmació posar-nos enfront d'un Club) és evident que el Comitè madrileny s'ha excedit en les seves atribucions, fins atenent-nos als mateixos estatuts de la Federació espanyola, que indica clarament ço que és de competència de les Federacions anomenades "regionals" en el seu article quart:

Primer; La representació exclusiva de tots els Clubs que tinguin federats, davant la Federació espanyola.

Segon: La resolució en darrera instància de quantes qüestions puguin suscitar-se entre dos Clubs federats de la mateixa regió i entre aquests i la Federació regional respectiva.

Tercer: L'organització del Campionat i altres concursos de caràcter regional i resolució de quantes incidències puguí nproduir-se en relació amb elles.

Quart: Despatx i resolució de tota mena de qüestions que afecten al compliment dels Estatuts i reglaments de la Federació regional i la seva organització esportiva, económica i disciplinària.

Quint: Formació del Cens futbolístic de la regió i resolució de qüestions relatives a la inscripció, filiació, classificació i qualificació dels jugadors.

Nosaltres, que en aquest lamentable plet entre l'Europa i la Federació no ens hem cansat de recomanar a uns i altres que es deixessin d'actituds extremes per fer obra netament esportiva, no podem deixar passar sense protesta el nou atropell que representa la intervenció dels cacics màxims del futbol, en afers purament locals.

I manca ara saber com prendrà aquesta intromissió la generalitat dels futbolistes de Catalunya. Per dissort, donada la constitució dels esports en llur caràcter internacional, privats com estem d'un reconeixement, tan solament fos autonómic, de la nostra personalitat esportiva, no hi cap prendre les úniques determinacions que pertoquen.

Una vegada més toca callar, peró seria hora que tots els Clubs de Catalunya fessin present a la Federació Internacional que ja som majors d'edat perquè encara estem sotmesos a la tutela d'aquest cacicat immoral format per la trinitat Hormaechea, Heredia i Argüello.

SE CELEBRARA DEMA EL PARTIT EUROPA-BARCELONA?

Aquesta és la pregunta que tothom fa i que podríem dir que constitueix un dels temes que més es parla a la nostra ciutat.

Es tan gran la reserva i el mutisme en què s'han tancat els individus de la Federació Catalana, que no hi ha mitjà d'arrencar-los una paraula sobre les decisions del famós partit, el qual, repetim-ho, no porta pas traces de jugar-se demà a la tarda.

La reserva dels federatius està, en part, justificada, ja que ahir a la nit havien de reunir-se els Comitès regional i provincial.

Malgrat tot, se sap positivament que ahir al matí es va rebre de Madrid la lletra amb els acords del Comitè espanyol, la qual cosa representa una formal desautorització a les disposicions preses en vistes al famós match.

Hom deia que el parer general era que la Federació Catalana declinés en absolut organitzar aquest partit, deixant al Comitè de Madrid la responsabilitat del que pogués succeir...

A darrera hora, l'Europa encara no havia acceptat els 4,400 tiquets, exigint que es comprissin en absolut els acords de Madrid, que assenyalen igual dret per a tots els seus socis.

Per tot això el criteri general era que no havent-hi mutu acord, el partit no es farà demà a la tarda.

A més, sembla que al Govern civil s'han rebut molts avisos d'uns i altres, ço que podria molt ben influir que en darrer terme aquella autoritat tornés a intervenir-hi.

Com a mesura de transacció definitiva, s'havien indicat sis mil socis de cada Club, no conformant-s'hi tampoc part dels interessats.

En resum, que de moment continua penjat el punt interrogant sobre si es farà o no demà l'esperat partit.

EL CAS BARCELONA-EUROPA :-: ACORDS DE LA FEDERACIO CATALANA

El Comitè provincial de Barcelona de la Federació Catalana de Clubs de Futbol, en la reunió celebrada ahir, acordà donar-se per enterat dels acords del Comitè nacional que li ha tramès el directori regional, i sense perjudici de prendre més tard una resolució digna i meditada sobre l'actitud que més convingui als drets i a l'autoritat d'aquest Comitè i a l'autonomia i als prestigis de la Federació Catalana, tot complint l'ordenat en ço que és d'aplicació immediata encara que no sense protesta que es concretarà i cursarà oportunament, acordà:

Primer: Fer la distribució d'entrades i localitats tal com s'ha disposat pel Comitè nacional en tot ço que està dintre el reglamentat.

Segon: Mantenir les mesures d'ordre preses refermant l'acord que per a aquest partit sigui necessari presentar la invitació que es facilitarà als socis d'ambdós Clubs contendents, mitjançant la presentació del carnet de soci, el qual s'haurà d'exhibir també en entrar al camp.

Tercer: Cuidar directament la Federació d'aquesta operació en el que es refereix als socis del Club Deportiu Europa, per haver-se negat la Junta d'aquest Club a admetre els tiquets corresponents, i demés per evitar que es reprodueixi la comprovada expedició abusiva de carnets de soci.

Avui, dimecres, de 9 a 13 i de 15 a 21, i demà, de 9 a 13, a les antigues oficines de la Federació, Portal de l'Angel, 1 i 3, segon pis, es farà lliurament als socis de l'Europa de la invitació corresponent, mitpançant l'exhibició del carnet del mes que cursa.

LAWN-TENNIS

EL CINQUE CONCURS DEL BARCELONA

Diumenge i dilluns es continuà jugant els partits corresponents a aquest concurs, resultant tots ells molt interessants.

A la vitrina del Club estan exposades les magnifiques Copes corresponents als Campionats de senyors i de senyoretes, ofertes per Indústries Pecuàries i pel senyor Eduard Estrada, respectivament, havent estat molt elogiades pel nombrós públic que va presenciar els partits.

Els resultats del mateixos és com segueix:

Campionat:

J. Andreu guanya a A. Agustí, per 6-0, 6-0.

J. Andreu a J. M. Sagnier, per 10-6, 6-4, 7-5.

A. Riera a Meier, per 6-1, 6-2.

Wallace a Bagaria, per 6-1, 6-0.

Olano a Galofre, per W. O.

Fontrodona a Vidal Ribas, per W. O.

F. Sindreu a E. Torras, per 6-1, 6-4.

Satrústegui a Soler Coll, per W. O.

Riera-Olano a Almirall-Godó, per 6-0, 6-1.

Riera-Olano a Satrústegui-García Navarro, per 4-6, 6-4, 6-2.

Chassaigne-Sentmenat a Esquerdo-Gómez, per 6-4, 6-1.

Sagnier-Sindreu a Bagaria-Guizy, per 6-1, 6-2.

Torras-Esteva a Galofre-Salat, per W. O.

Sentmenat a García Navarro, per W. O.

Wallace a Sentmenat, 6-2, 6-3.

Sindreu a Satrústegui, per 6-3, 6-0.

Sta. Torras a Sta. Aparicio, per 6-3, 6-2.

Williams-Hart a Soler-Vidal, per 6-2, 6-2.

Avantatges:

Satrústegui-García Navarro a Plaja-Gallardo.

Chassaigne-Sentmenat a Almirall-Godó.

Soler-Soler Coll a Williams-Hart.

Curtis-Boucher a Sust-Solà.

Miss Carter a Sta. M. Fontrodona.

J. Millet a J. Chassaigne.

J. R. Williams a A. Fontrodona.

J. M. Soler Coll a E. Torras.

C. Godó a J. Fontrodona.

F. X. Almirall a A. Agustí.

F. X. Almirall a C. Godó.

E. Gómez a L. de Luna.

Curtis a Boucher.

R. Rovira a J. Sust.

R. Rovira a A. Guizy.

A. Vidal a J. Solà.

E. Sindreu a A. Meier.

Satrústegui a Sànchez.

D'Arcy Evans-Noble a Stes. Luria-Marnet.

Srta. Torras a Sta. N. Armangué.

Sta. Muntadas-Olano a Sta. P. Armangué-S. Fontrodona.

Els resultats dels partits d'ahir foren els següents:

Campionats:

Sta. R. Torras guanya a Sta. Muntadas, per 6-4, 6-2.

Sta. Marnet a M. Fontrodona, per 6-3, 6-4.

Avantatges:

Sta. Marnet, guanya a Sta. Aparicio.

Miss Carter-Boucher a M. Fontrodona-Andreu.

Andreu a García Navarro.

Martínez Sagi a Plaja.

Ordre de joc per a avui;

A les dotze:

Sta. R. Torras contra Miss Carter.

R. Rovira contra E. Bagaria.

A les tretze:

Curtis-Boucher contra E. Torras-X.

A les quinze:

Chassaigne-Sentmenat contra Williams-Hart.

Sta. Marnet contra Sta. J. Fontrodona.

J. Millet contra F. Sindreu.

A les setze:

Sta. J. Fontrodona-Raff contra senyoreta Torras-X.

EXCURSIONISME

EL CONCURS DEL C. E. C.

El dia 8 del próxim mes d'abril, ha de tenir lloc la carrera de resistència per muntanya i d'orientació excursionista que organitza la Secció d'Esports de Muntanya del Centre Excursionista de Catalunya, començant de notar-se animació entre els elements excursionistes i sabem que són bastants els que han recorregut i estudiat els cinc itineraris que han d'ésser sortejats per a fixar el definitiu.

La Secció d'Esports comunica a les entitats que no han rebut encara els programes amb els detalls i itineraris del Concurs, que a l'estatge social del Centre Excursionista de Catalunya (Paradís, 10, pral.), els rebran de tota mena, quedant oberta la inscripció.

* * *

Ens comuniquen del Centre Excursionista de Catalunya la recomanació als seus socis perquè no es deixin sorprendre en la seva bona fe amb la visita d'un individu que usant el nom dels que composen el Consell directiu, sol·licita quantitats.

* * *

El Grup Excursionista Catalunya està organitzant per al diumenge dia 27 de maig propvinent, una cursa excursionista, de la qual es donaran detalls oportunament.

* * *

El Grup Excursionista Canadenc realitzarà, els próxims dies 17, 18 i 19, la següent excursió:

Barcelona, Perpinyà, Villefranche, Vernet les Bains, Abadia de Sant Martí del Canigó, Mont-Louis, Font-Romeu, Odeillo, Bourg-Madame, Puigcerdà, Barcelona.

CICLISME

AL VELODROM DE BADALONA

Bastant públic anà a presenciar el programa organitzat per l'infadigable Esport Ciclista Badaloní, el qual va transcórrer pel següent ordre, havent-se obtingut els resultats que segueixen:

Cursa d'eliminació a cada 10 voltes, disputada per Prat, Carbonell, Tauler, Rius, Duran (Josep i Joaquim) i Abril, resultant vencedor sense grans esforços En Prat.

Cursa handicap sobre 250 voltes: Prat i Rius, "scrate" en una hora, 27 minuts, seguits de Carbonell i Tauler a quatre voltes i els restants a unes quinze.

La cursa va tenir moments de veritable interès per les nombrosos, encara que no quantioses, primes repartides.

Per manca de llum se suspengué l'anunciada cursa de consolació.

LA CURSA DE VILLARREAL

Segons noves rebudes, la prova feta al velódrom d'aquella població sobre un quilómetre, constituí un gran duel entre l'equip italià i En Llorens, el qual resultà vencedor, seguit d'En Messori (italià), Regnier (francès) i Bulgarelli (italià).

El match de persecució sobre cinc quilómetres, disputat entre els equips Enguinandos-Llop i Mezquita-Gil, fou guanyat pels primers.

VELA

EL TROFEU "MARAVILLA"

Va començar diumenge al matí, la discussió de l'esmentat premi, corrent-se la prova corresponent als hispànics, classe Z; vent del NO. ratxós i amb remarcables calmes, fou la característica de la lluita.

El resultat no va respondre pas al que tothom esperava fins 400 metres abans de finir, on una ratxa providencial va canviar totalment la situació de la regata.

El "Zud-zada" i el "Culip" foren els capdavanters de la lluita, passant-se els uns als altres diferents voltes durant el recorregut, seguint-los el "Maria Encarnació", "Nena", "Dragonera", etc., que marxaven un bon xic apartats.

En arribar a la boia del Dic, viren tots junts i el "Zud-zada" fuig, peró un canvi de vent li féu perdre tot l'avantatge, classificant-se quint.

Resultat: "Maria Encarnació, d'E. Tarré, patró F. Brú, trip. A. Marquès, en 56 m.

Segon, "Culip", de F. Mas, patró el mateix, trip. Maifren, en 57 m.

Tercer, "Dragonera", de Fargila.

Quart, "Nena".

Cinquè, "Zud-zada".

ATLETISME

CAMPIONAT DE LLUITA A LA CORDA

Demà, a les deu de la nit, es reuniran, al Centre Autonomista de Dependents, els delegats de les entitats que s'hagin inscrit per prendre part al Tercer Campionat de Catalunya de lluita a la corda, a fi de tancar la inscripció i procedir al sorteig dels equips.

El probable abandó sense lluita de l'equip campió és objecte d'animats comentaris entre els atletes que el consideraven com el més fort en l'actual campionat.

Fets Diversos

EXPLOSIO DE GAS

Ahir vespre, a les 8'45, ocorregué una formidable explosió de gas a la casa assenyalada amb el número 12 del Passatge de Guardiola (Horta).

L'estadant Miquel Ferrando Feliu aconseguí sortir al carrer demanant auxili que li fou prestat pels veïns i dos guàrdies urbans, els quals aconseguiren extraure illesos un fill i la nora de l'anomenat que havien romàs a dins. La casa quedà amb les parets esquardades, havent-se desplomat les escales interiors.

Més tard es presentà al lloc del succés una secció de bombers del quarteret central els quals, dirigits pel cap senyor Monguió, procedí a treure la nora.

ELS ESPECTACLES

TEATRES

Teatre Català Romea

Telèfon, 3,500 A.

Avui, dimecres, tarda, a les tres:

GERMANS KARAMAZOV

Nit, a les deu:

Gran esdeveniment!

Debut de la companyia de teatre D'Art Rus

Deu úniques funcions

L'OISEAU BLEU

(L'ocell blau)

Espectacle que constitueix la revelació d'un art nou. En ell es fonen el cinema, l'estilització, l'originalitat. La mímica, la música, la poesia s'uneixen per produir l'emoció estètica, amb l'auxili de la més bella escenografia i la més pintoresca vestimenta.

Es despatxa a comptaduría.

EL TEATRE DEL LICEU

Temporada de primavera. Comença d'òpera de primissimo cartell. Continua obert l'abonament. Als senyors associats a la temporada d'hivern se'ls guardaran les seves localitats fins el dia 16.

TIVOLI

Gran companyia d'opereta ESPERANÇA IRIS

Avui, dimecres, vespre, a les grandiosa funció en honor i profit de l'eminent artista ESPERANÇA IRIS

Estrena en aquest teatre de opereta en tres actes, adaptació espanyola de Casimir Giralt, música del mestre Robert Stolz

COMEDIA DE MONTMARTRE

Protagonista: Esperança Iris.

Gran acte de Concert per les principals parts de la companyia popular couplet "Les Chanas", posat en acció i cantat en català, per Esperança Iris.

Gran Teatre Espanyol

Companyia de vodevil i grans espectacles de SANTPERE i BERCES

Primera actriu, ASSUMPCIÓ CASALS

Avui, divendres, 16 de març. Tarde i cinc. Entrada i butaca, UNA Amalia (La novelle d'una dona de cafè), per Assumpció Casals. Nit, a les deu: Funció en honor de Joan Wallmitjana, amb les representacions de A l'ombra d'un boulevard i Els Jambos. Demà, dissabte, tarda, darrera de A l'ombra d'un boulevard. Nit, La magra cita de Pi i exhibició de la pellícula gran EUROPA - BARCELONA. Tarde per la tarde. Divendres, 23 ESTRENES. La muro pasado (espectacles) i El pobre és mestre Joan.

Teatre Victòria

Avui Arran Vallejo, Francesc Vidal, Mestres: Blay i Conti

Dimecres, 16 de març de 1923.

A dos quarts de cinc. Gran vermut popular

Tots al Victòria! a veure la companyia de millor conjunt i la que presenta les obres amb el respecte que mereix el públic.

Primer EL BARBERO DE SEVILLA

Per Concepció Hidertas, Tornamira, Francesc Vidal, Acuaviva, Rojo, etc., etc.

Segon ESTRENA de la sarsuela

LOLA MONTES

Per JOSEFINA CHAPFER, Tornamira, VALLEJO, Rojo, Prades, Oya, Alcalà, Carrascosa, etc.

Tercer, BOHEMIOS amb colossal repartiment.

Nit, a tres quarts de deu:

Primer, la divertida comèdia lírica en 3 actes

LA GUILLOTINA

Exit de Salut Rodríguez, Tornamira, Ferran Vallejo, Acuaviva, Prades, Oya, etc.

Segon, la grandiosa revista

VAYA CALOR!

amb un estupend repartiment; tota la companyia en escena. Números repetits per Salut Rodríguez, Vallejo, Acuaviva, López, etcètera. Demà, dijous. Gran vermut especial a dos quarts de cinc, per primera vegada en funció de tarda, els dos grandiosos èxits

LA GUILLOTINA I VAYA CALOR!

El divendres, debut del baríton Manuel Montmany amb MARUXA, i el dissabte, la formosa sarsuela en 3 actes del mestre Caballero

LAS DOS PRINCESAS

amb un colossal repartiment.

Teatre Novetats

Companyia de sainets, sarsuela, operetes i revistes. Director d'escena, **Lluís T. Maurente.** Mestres directors i concertadors, **Josep Espelta, Antoni Català i Joan Aulí.**

Avui, dimecres, tarda, a dos quarts de cinc. El sainet còmic en un acte, **El Santo de la Isidra.** L'opereta en un acte **Molinos de viento** i el sainet líric en un acte i cuatre quadros, **Las bravias.** Nit, a les deu. L'opereta en un acte, dividida en dos quadros, **La alsaciana.** L'opereta **Las musas latinas,** per Maria Conesa, i **Cançons,** per Maria Conesa. —Demà, grans funcions, tarda i nit, prenent-hi part l'aplaudidíssima **Maria Conesa.**—Dissabte, estrena de l'opereta en tres actes **La màscara roja,** original dels senyors **Lluís T. Maurente i Joan Aulí;** decorat i vestuari exprés.

Teatre Barcelona

Gran companyia còmica del primer actor

PERE ZORRILLA

de la qual formen part la primera actriu de caràcter Maria Mayor i el primer actor Ferran Aguirre Avui, dimecres, tarda, a les cinc, la comèdia dramàtica en tres actes, de Felip Sassone,

LA SEÑORITA ESTA LOCA

pel primer actor Ferran Aguirre i la primera actriu de caràcter Maria Mayor.

Nit, a les deu. ESTRENA de la tragicomèdia en tres actes de Ricard González del Toro

EL BURLADOR DE MEDINA

Demà, dijous, tarda i nit,

EL BURLADOR DE MEDINA

Teatre Nou

El divendres, 18 de març, debut Esperança Iris. 7 úniques funcions, 7. Contes i Cançons noves.

Teatre Còmic

Gran companyia dramàtica castellana Rojas-Caparó. Avui, dimecres, nit, a dos quarts de deu, selecta funció en honor i benefici de la primera actriu Angeleta Caparó. Primer, l'aplaudit drama en cinc actes Zarà, creació de la senyora Caparó; segon, 50 representació de l'apropòsit La tornada d'En Nandu, amb cuplets i ballables nous, cançó babilònica de La corte de Faraón, per la senyora Absil. Dissabte: El registro de la policía.

TIVOLI

CIRC AMERICA

de Madrid

Inauguració, 16 de març

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia

QUELL - TUDELA - ASQUERINO - CORTES

(Telèfon 4134 A)

Avui, dimecres, popular. Tarda, a les cinc:

LA MALA LEY

Nit, a les deu

LA PLUMA VERDE

Divendres, nit, funció en honor i benefici de la primera actriu de caràcter Dolors Cortès: El centenario i En familia.

Círcol de Sans

Dijous, 15 de març, a dos quarts de deu nit

Extraordinària funció de beneficència

I. La famosa obra en tres actes i en vers, de l'inmortal Calderon de la Barca,

El Alcalde de Zalamea

"Pedro Crespo", Lluís Piera; "Don Lope de Figueroa", Alexandre Nolla. Amparo Ferrándiz, Carme Valor. Angelita Tomàs, Salvador Sierra, Ramon Bañeras, Lluís Teixidó, Manuel Ballart, Emili Ginestal, Josep Valor.

II. Concert extraordinari per la

BANDA MUNICIPAL

sota la direcció de l'eminent mestre En Lamote de Grignon.

III. Cançonetes per l'ovacionada

PILAR ALONSO

que cantarà "Juguete de amor", "Leyenda alsaciana", "La Marieta de l'ull viu", "Banys de sol", "Pide...", "Nandu", "Què seré yo?", "Les caramelles", "Es gost".

Estan invitades les autoritats i la premsa.

Despatx de localitats: al Círcol i al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya.

ELDORADO

Coliseu de varietats

Avui, dimecres, serata d'honore i comiat de la reina dels cants regionals

ADELA LOPEZ

Projecció de notables películes. A la sessió de la tarda, la divertida El petitet, per Jackie Coogan, company de Charlot.

Anders, famós jongleur

Pilar Bello, ballarina

Adela López, Graciellos, amb la seva col·lecció de cacatues, lloros i tórtoles ensinistrats. La genial Pilar Alonso en les seves creacions.

Demà, dijous, presentació de la colossal atracció científica

LE NAVIRE MYSTERIEUX

CINEMES

Diana-Argentina-Excelsior

Avui, dimecres, quart de La filla de l'ajusticiada, El sudari blanc, El gran problema, Professor de gimnàstica, La història d'un formatge.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 2 i 4

Telèfons, 5125 i 4736 A

AJUESTA SETMANA, totes les nits, a les deu,

A PREUS POPULARS

el grandiós espectacle

CRI-CRI ZIG-ZAG

prenent-hi part els dansarins

TAKKA-TAKKA i YOGA-TARO

amb les seves originals DANSES DE LA ILLA DE JAVA

PENULTIMA SETMANA

de CRI-CRI ZIG-ZIG, a Barcelona, per haver estat contractat per al teatre Reina Victòria, de Madrid.

Saló Catalunya

Notables quintet Jordà i trio Turegete. Avui, dimecres, grandiosa estrena del Programa Ajúria: El pagmi gros, darrera creació del malaurat artista Wallace Reid, mort recentment. Exitazos: La novel·la de lord Byron, art, luxe i riquesa insuperables; El joquet desaparegut, deliciosa comèdia i la de risa continua: S. M. Tomaset l'dolo. Aviat, el més grandiós de la cinematografia. Preus corrents.

Teatres Triomf i Marina

I CINEMA NOU

Avui, dimecres, La nena abandonada, La caça del lladre, L'odissea dels cinc duros, El salt, La història d'un formatge, La filla de l'ajusticiada, 4 jornada.

Palace Cine

Avui, tarda i nit. Exitàs de la formosa pel·lícula El petitet, pel famós petit gran artista Jackie Coogan, company de Charlot.

KURSAAL

ARISTOCRATIC SALO

PALAU DE LA CINEMATOGRAFIA

Avui, dimarts,

EL CASTIG DEL CEL

o

Sodoma i Gomorra

Próximament:

Cleo La Francesita

Palace Cine

Avui, tarda i nit. Exitàs de la formosa pel·lícula El petitet, pel famós petit gran artista Jackie Coogan, company de Charlot.

Gran Teatre Comtal i Gran Cinema Bohèmia

Avui, dimecres, tarda i nit. Grandiosos programes. Grans èxits. La pel·lícula còmica La professora de gimnàstica; la deliciosa Vidas nàcies; l'emocionant La granja de Pompelhagen; artitas de la sèrie La filla de Napoleón (quart tom), i la de gran argument El gran problema.

Palace Cine

Avui, tarda i nit. Exitàs de la formosa pel·lícula El petitet, pel famós petit gran artista Jackie Coogan, company de Charlot.

Monumental-Palós-Walgrin

Avui, dimecres, El rei de París, 3 i 4 capítols; El ranxo de l'or, per William S. Hart; La granja de Pompelhajen, Diana de Merion, Micolín dómine. — Demà, dijous, estrenes, El rei de París, 5 i 6; La tempesta, Els joes de Cupido, El cullar de d'òpals, i d'altres.

MUSIC-HALLS

EDEN CONCERT

Assalto, 12. Director artístic, Francesc Pérezoff. Telèfon, 3332 A. — Tarda, a un quart de quatre; nit, a les deu. Presentació de les més bellíssimes artistes i millors números de varietats. Cada dia Dancing a l'elegant "Foyer", i d'1 a 4 de la matinada Gran Taberin American. Tzigans Tyndall.

RESTAURANTS

SORTIDA DE TEATRE a casa SORTEMPS. Restaurant especial. Peix, Gsires i Mariscos. Quintana, 7.

RESTAURANT del PARC

Direcció: CARBO (fill)

Serveis a coberts i a la carta. Elegants salons per a noces, bateigs i lunchs i tota classe de banquets.

Telèfon 2160 A

Nota: Próximament gran esdeveniment

ESPORTS

Frontó Principal Palace

Avui, dimecres, tarda, a un quart de cinc. Dos interessants partits a cistella. Nit, a un quart d'onze. Extraordinaris partits de pilota. Primer, a pala. Badiola i Aguirre contra Irauragui i Arrarte. Segon, a cistella. Jaime i Salsamendi contra Olaizcoaga i Iohazo. Molt aviat, important campionat a pala.

ESTEM OBLIGATS A DONAR UNA PART DELS NOSTRES ESFORÇOS I A CONSAGRAR LA NOSTRA ACTIVITAT A LA REDEMPCIO DE LA PATRIA ESCLAVA. MENTRE CATALUNYA NO TINGUI RECONEGUTS ELS SEUS DRETS DE POBLE, TOT CATALA TE EL DEURE D'ESSER NACIONALISTA.

CALÇAT

higiènic amb SOLA DE GOMA marca FORD, Box-calf, tall anglés, doble sola de cairo

14'50 i 15'50 Ptes. parell

VENDES AL DETALL

Carrer ANSELM CLAVÉ, 9 (Final de les Rambles)

...teléfono sin hilos! — exclamó ...—. ¿Pero eso existe?

...conl, repuso doctoralmente ...había descubierto ya el princi... ...ajando desde hace muchos años ...rio a la práctica. Pero ha sido ...prometido, señorita Dodge el ...conseguido primero su objeto, ...la aplicación fácil de esta ex...oria.

...prisa, aprisa, háganme usted la ...ación!

...de todo espere un momento a ...a memoria!

Walter de la caja dos pequeños ...de madera en forma T, colocándolos sobre la plancha de hierro del ...

...aquí el transmisor, dijo él. Y ...receptor. Basta aplicar esta pa... ...en un asde vuestro comunicador ...ponga un aparato exactamente igual a éste, un timbre le advertirá ...entra usted en comunicación ...¡Entonces no tiene usted más ...lar y Justin le oirá claramente! ...maravilloso!

...señor Clarel, me ha encargado ...a usted que si este ejemplar ...le hace el efecto de un juguete ...debe fiarse de las apariencias.

pues este minúsculo aparato representa el resultado de una serie de trabajos y de experimentos que extrañarán al mundo; además, se halla estudiando actualmente otra aplicación de la cual le pondrá a usted al corriente muy en breve!

—¡No tengo el menor propósito de disminuir el mérito de su regalo! —protestó Elena—. ¡Estoy sencillamente admirada de que la conciencia pueda llegar a realizar tales milagros!

—¡Bah! Tendremos ocasión de ver todavía muchos otros! — prosiguió Walter—. ¡Esperemos el mañana!

—¡Por el momento — repuso Elena, ocupémonos hoy! ¿Dice usted que está seguro de su buen funcionamiento?

—¡Absolutamente! ¡Si el maestro no se hubiese visto obligado a salir, podríamos en este mismo momento comunicar con él en el laboratorio. Pero salió conmigo!

—¿Sabe usted dónde iba?

—Hacia el barrio chino, me ha dicho.

—¡Todavía! — murmuró Elena con una expresión de contrariedad.

—¡Todavía! La empresa de Long Sing no le ha satisfecho del todo, como puede usted imaginárselo. El ambicioso

Solamente había en él tres líneas escritas.

"El artefacto está en manos de Elena Dodge. Es preciso que Berta encuentre el medio de introducirse en su casa y apoderarse de él, cueste lo que cueste".

Sin decir una palabra el hombre entregó el billete a su compañera, entablándose entre ellos una conversación muy animada.

Al cabo de diez minutos debieron quedar de acuerdo, pues se interrumpió su pantomima y el hombre hizo un signo al camarero pidiéndole la cuenta.

Se hallaba ya dispuesta sobre un plato. Pasó sobre ella la vista con indiferencia dejando su importe sobre la mesa y marchándose.

Apenas habían transcurrido dos horas cuando una mujer, vestida más modestamente que la mencionada cliente del restaurant, pero en la cual el maître d'hotel hubiera reconocido a su cliente de la mañana, llamaba a la puerta del domicilio de Elena.

María la introdujo preguntándole el objeto de la visita. Ella respondió que había de entregar una carta a la dueña de la casa.

Elena se hallaba sentada en la bi...

—¡Sí, señorita!

—¡Introduzcalo en seguida!

—El hombre salió, saludó muy cortésmente a las dos señoras y entregó la carta a Elena.

Mientras ésta leía la misiva, él esperaba a algunos pasos con la gorra en la mano.

Al ver su actitud respetuosa, su semblante franco y sincero, el observador más perspicaz no hubiera podido sospechar de que se hallaba frente a un honrado muchacho del país.

—¡Mire usted qué contrariedad! — dijo la joven entregando la carta a su tía.

Luego, dirigiéndose al joven llegado:

—¿Es acaso grave la herida?

—Sí, señorita, bastante grave, por desgracia!

—¡Para que Jorge os recomiende a nosotras, Jacinto Ua Bally, es preciso que seais un chófer experimentado!

—¡Oh! ¡Las señoras pueden estar tranquilas! ¡Conozco a fondo el oficio! ¡Ante todo, vean ustedes mi permiso y los certificados de las casas en las cuales he prestado mis servicios! ¡La señora podrá ver que no dejan nada que desear!

Magatzem de Carbons Minerals i Coks

Nacionals i estrangers

Vendes al datall i a l'engrós

J. Roca

S. en C.

Despatx i magatzem:

MUNTANER, 96

Tel. 291-G

BARCELONA

Servei especial per a Hotels, Xalets i Clíniques

PANYOS

J. MIR VIVES, S. A.

Ronda de Sant Pere, 15

Liquidem totes les existències amb grans rebaixes de preus per fi de temporada

Gran assortit en totes les qualitats de Panyos i Folres

Ferré. - Pintura : Decoració

Sant Domingo del Call, 4-Tel. 4916 A

ANUNCIS, ROTULS, FAÇANES I OBRES :-: TREBALLS D'ISTIL

Fàbrica de Productes Ceràmics

Rajoles de València i articles de construcció

Casimir Vicens

Despatx: Tallers, 72 Telèfon A. 5090

Fàbrica: Carrer Benavent (pròxim a la Travessera de Sans)

BARCELONA

Bàscules

d'ocasió, per a carros, informaran carrer Parlament, 9.

SARNA

Cura ràpida

SARNICIDA PARADELL

Frasco 4 ptas-Asalto 28

Farmacia

Anglès, francès o alemany.

Profs. s'ofr. lliçons part. Excel. ref. C. Boquería, 9, 2.

En el Passeig

de Gràcia s'ha perdut una cartera contenint documents sense importancia per al que l'hagi trobada. Es gratificarà el seu retorn a casa Joan Franch, Caspe, 48, magatzem.

Dos joves

de 24 i 19 anys, busquen col.locació per a qualsevol ocupació. Dirigir-se a Louis Hugi, Roprez, Vand, Suissa.

Per llogar

Locals a propósit per a petits obradors o tallers, lloc quiet i tranquil. Vilana, 2 (Sarrià). Raó, Passeig S. Joan, 16, segon, segona.

ROCALLA

Per a teulades

Materials armats amb amiant exclusivament

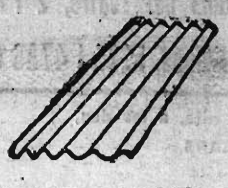

Planxa ondulada de 120 X 75 cm. Ptes. 7'50 m.²

Josep Esteva i Cia.

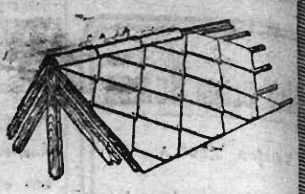

Plaques de 40 X 40 cm. Ptes. 5'05 m.

PORTAL DE L'ANGEL, 1 i 3, pral. :: Telèf. 3344-A

FABRICA A SARRIA BARCELONA

LIQUIDACIO

d'articles alemanys i vienesos propis per a

PRESENTS

amb el 25 per 100 de descompte

PUJOL-Pelai, 1 i Rda. Universitat, 2

Material per a Calefacció F. A. R. E. (Milá) Pots, planxes, estufes, fogons, termófors graduables, termoràpits, assecacabells escalfadors d'aigua, escalfallits, torrapans, etc.

METRON Plaça de Catalunya, Núm. 17

SOCIETE GENERALE

de Banque pour l'Etranger et les Colonies

Sucursal de Barcelona

Plaça de Catalunya, 20

Tota mena d'operacions de Banca i de Borsa

CAIXES DE LLOGUER

Societat General d'Aplicacions Industrials

Rambla de Catalunya, 45-Teléf. 1657-A

Rodaments a bolas M a B ón els millors per a usos industrials i automobilisme

Elevadors de benzina (dides) marca Exhaustor, són garantits per temps indefinit

Motors BALLOT per a automòbils de totes potències

Pistons, vàlvules, segments, engrassadors etc., de l'acreditada marca BINET

Cases a París, Madrid i Bilbao.

Llegiu LA PUBLICITAT, subscriviu-vos-hi

LA NACIO, EN TENIR CONSCIENCIA D'ELLA MATEIXA, ASSOLEIX LA PLENITUD DE LA SEVA PERSONALITAT.

Unió d'Empresaris de Pompes Fúnebres, S. A.

Plaça Santa Anna, 24, 1.er Servei Municipalitzat

CENTRAL: TELEFON 2480-A SUCURSALS:

Districte I Balboa, lletra F, Barceleta. Tel. A. 1895.
" I Estafeta. Poble Nou, Wad-Ras, 236.—Tel. 238 S.
" VII Poble Sec, Campo Sagrado, número 24.—Tel. 3400 A.
" VII Sans, Canonge Piubernat, 10.—Telèfon 104 H.
" VIII Gràcia i Sant Gervasi, Menéndez Pelayo, 133.—Tel. 757 G.

Distriste IX Sant Andreu, carrer Sant Andreu, número 201.—Tel. 264, S. M.
" IX Horta, Major, 27.—Tel. 99, S. M.
" X Sant Martí, Muntanya, 37.—Telèfon 234, S. M.
Hospital Clínic.—Tel. 332 G.
Sarrià, Reina Elisenda, 8.—Telèfon 107, H.

El públic pot utilitzar també els telèfons de les Tenències d'Alcaldia i quarteres de la Guàrdia Municipal.

URALITA PER A COBERTES I PER A RECOBRIMENS

Xapa ondulada CANALETA

TAMANYS: 114 × 185 cm. i 75 × 120 cm. :-: PLAQUES de 40 × 40 cm. planes :-: XAPES "B" per a recobriments; tamanys: 120 × 120 cm., 120 × 190 cm. i 120 × 250 cm. URALITA, S. A. Madrid-València-Sevilla-Lleyda - Salamanca :-: DIPOSITS a totes les ciutats importants d'Espanya

CASA CENTRAL: Barcelona, Plaça A. López, 15 — Telèfon, A. 1644 i A. 848. Barcelona

LOS MISTERIOS DE NUEVA YORK 2022

Mientras la anciana señora los examinaba, Elena dirigió una rápida mirada sobre el nuevo chófer, la irreprochable apariencia del cual produjo en ella la más favorable impresión.

—¿Y usted puede entrar a nuestro servicio en seguida?—preguntó ella.

—¡Hoy mismo, señorita! ¡Estoy completamente libre!

—¡Vuestros certificados son, en efecto, excelentes! — dijo tía Bety devolviéndoselos.

—¡Así, pues, dijo la prometida de Clarel, puesto que usted puede ponerse a nuestra disposición inmediatamente, Francisco va a acompañarle al garage!

—¡Gracias, señorita! ¡Haré todo lo posible para que las señoras no se arrepientan de su elección!

Se dirigió hacia la puerta en el mismo instante en que María introducía a Walter Jameson, delante el cual el chófer procuró esconder su rostro antes de salir.

—¿Qué novedades os traen por aquí, Walter?—preguntó alegremente Elena alargando su mano al joven periodista.

—¡Vengo por un recado!—respondió éste.

—¿Es posible? ¿Y cuál es el encargo

2027 Folletín de LA PUBLICIDAD

CAPITULO LXIII

LAS DOS MALETAS

En uno de los restaurants más de moda de Nueva York se hallaban sentados junto a una mesa un hombre y una mujer vestidos con cierta elegancia aunque ésta llevase un traje y un sombrero tal vez demasiado chillón.

La comida de estos dos personajes tocaba ya a su fin. En este momento el camarero ocupado en servirles dejó sobre la mesa una salsera de plata con la tapa del mismo metal.

Otros clientes reclamaban la presencia del camarero y éste se alejó.

El hombre después de dirigir una mirada a su alrededor seguro de que nadie le observaba, levantó la tapadera.

En el fondo de la salsera había un papel doblado en cuatro.

Lo cogió y sin demostrar afectación lo desdobló.

LOS MISTERIOS DE NUEVA YORK 2026

capturar al ejfe de la banda, y no se dará reposo hasta que logre detenerle.

—¡Ah! ¡Qué dichosa seré yo también el día que esto suceda! El período de los peligros habrá por fin terminado! ¡Entre tanto, he aquí el té. Siéntese usted, Walter, voy por las pastas!

2023 Folletín de LA PUBLICIDAD

que os han confiado, buen mensajero!

—La semana pasada, como usted recordará, mi maestre me hizo un regalo.

—¡Que luego fué útil a él mismo! ¡Os referís seguramente a estos gemelos de puño a los cuales debemos la vida los dos!

—Es de esperar que el regalo que os envía no lo utilizará usted en circunstancias tan críticas!

—¿Un regalo?—preguntó Elena intrigada—. ¡Aprisa, enséñemelo usted!

El joven periodista sacó de su bolsillo un estuche de cuero nuevo, que entregó interlocutora.

—¡He aquí el regalo!

La joven abrió la tapa de la caja y permaneció muy extrañada ante los extraños instrumentos que contenía.

—¿Pero qué es esto?—pregunté.

—¡A ver si lo advina usted! ¡Hace una hora yo ignoraba lo mismo que usted lo que eran estos instrumentos! ¡Pero ahora lo sé ya, pues he procurado averiguarlo!

—¡Así, pues, tenga usted la bondad de explicármelo!

—¡Con mucho gusto! ¡Sepa usted, pues, joven ignorante, que el curioso aparato que tiene usted entre sus manos es un teléfono sin hilos!